

ERÜ Rektörlüğüne Prof. Dr. Mustafa Çalış atandı

Erciyes Üniversitesi Rektörlüğüne Prof. Dr. Mustafa Çalış, Kayseri Üniversitesi Rektörlüğüne ise Prof. Dr. Kurtuluş Karamustafa atandı.

S⁰³

Dünya Üniversiteleri Sıralamasında ERÜ, ilk 8 üniversite arasında

Dünyanın en saygın üniversite derecelendirme organizasyonlarından birisi olan THE 2019 Dünya Üniversiteleri Sıralaması açıklandı.

S⁰²

gazete Kampüs

ERÜ Süleyman Çetinsaya İletişim Fakültesi Uygulama Gazetesi

Kasım 2018 | Yıl 10 | Sayı 99 | iletisim.erciyes.edu.tr

Gazete kâğıtları sanat eserine dönüşüyor

S¹⁰ Atık gazete kâğıtlarından sanat eserleri yaratan 73 yaşındaki Gülcemal Yılmaz, bu sanatla uğraşan tek insan. Sanatının unutulmaya yüz tutmuş eserler kategorisine girdiğini söyleyen Yılmaz; "Bu sanatta özgürüz, yapamayacağımız hiçbir şey yok." diyor.

AKADEMİK YIL AÇILIŞ TÖRENİNE CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN KATILDI

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Erciyes Üniversitesi'nin 40. Kuruluş Yıldönümü ve 2018-2019 Akademik Yıl Açılış törenine katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'a, ERÜ Rektörü Prof. Dr. Mustafa Çalış tarafından Fahri Doktora Belgesi takdim edildi.

03

Haberin yükünü omzunda taşıyanlar; haber kameramanları

25 yıldır haber kameramanlığı yapan Cumhur Çatkaya; Güney Osetya bölgesinde meydana gelen çatışmaları izlerken 5 dakika içinde bulundukları araca 250 mermi isabet ettiğini söylüyor. Çatkaya; "Biz kameramanlar, çektiğimiz görüntülerle tarihe not düşüyoruz." diyor.

S⁸⁻⁹

Susuzluğun Fotoğrafını Çeken Fotoğrafçı: Yavuz Atalay

Çektiği fotoğraflardan elde ettiği gelire Afrika'da su kuyuları yaptıran fotoğrafçı Yavuz Atalay, projenin aşamalarını anlattı. Kendisini gönüllü Afrika fotoğrafçısı olarak tanımlayan 25 yaşındaki Yavuz Atalay, çocukluğundan beri Afrika'ya ilgisi olduğunu belirtti.

S¹⁴

Dünya Üniversiteleri Sıralamasında ERÜ, ilk 8 üniversite arasında

Üniversite	2018-2019		2017-2018		2016-2017	
	TR	Dünya	TR	Dünya	TR	Dünya
Sabancı Üniversitesi	1	351-400	2	351-400	2	301-350
Koç Üniversitesi	2	401-500	1	301-350	1	251-300
Bilkent Üniversitesi	3	501-600	3	401-500	3	351-400
Boğaziçi Üniversitesi	4	501-600	4	401-500	5	401-500
Hacettepe Üniversitesi	5	501-600	7	601-800	8	601-800
İstanbul Teknik Üniversitesi	6	601-800	8	601-800	7	501-600
Ortadoğu Teknik Üniversitesi	7	601-800	9	601-800	10	601-800
Erciyes Üniversitesi	8	801-1000	10	801-1000	13	> 800
Anadolu Üniversitesi	9	801-1000	17	1001+	14	> 800
Atılım Üniversitesi	10	801-1000	5	601-800	4	401-500

Dünya'nın en saygın üniversite derecelendirme organizasyonlarından birisi olan Times Higher Education (THE) 2019 Dünya Üniversiteleri Sıralaması Singapur' da düzenlenen 'THE World Academic Summit 2018' etkinliğinde açıklandı.

Erciyes Üniversitesi(ERÜ) Times Higher Education (THE) Sıralama Sistemi, üniversiteleri öğretim, araştırma, atıflar, endüstri geliri ve uluslararası görünürlük olmak üzere 5 ana başlıkta 13 göstergeye

göre derecelendirildi. Toplam puan belirlenirken öğretim, araştırma ve atıfların yüzde 30'u, endüstri gelirin yüzde 2.5'ine ve uluslararası görünürlüğün yüzde 7.5 oranında ağırlığa sahip olduğu belirtildi. 2017 yılına ait kurumsal veriler dikkate alınarak gerçekleştirilen THE 2019 Dünya Üniversiteleri Sıralamasında Türkiye'den 16'sı devlet üniversitesi, 7'si ise vakıf üniversitesi olmak üzere 23 üniversite yer alabildi. Yayınlanan raporda yer alan tablo sonuçlara göre, Erciyes Üniversitesi (ERÜ) en iyi Dünya Üniversiteleri sıralamasında Türk Üniversiteleri arasında 8. sırada, devlet üniversiteleri arasında

ise 5. sırada yer alarak önemli bir başarı gösterdi.

ERÜ'nün de aralarında bulunduğu 6 üniversite, Dünya Sıralamasındaki yerini koruyor

Yayınlanan rapor sonuçlarına göre THE 2017 Dünya Üniversiteleri Sıralamasında Türkiye'den 18 üniversite sıralamaya girerken, 2019 Sıralamasında yer alan üniversite sayısı 23'e yükseldi. ERÜ, 2017 sıralamasında 13 olan ülke sırasını 2018 ve 2019 yıllarında sırasıyla 10. ve 8. olarak yükseltmek suretiyle önemli bir başarı gösterdi. THE 2018 sıralamasında, 2017 yılında sıralamada yer bulan 18 üniversiteden 12'sinin konumunun gerilediği, ERÜ'nün de aralarında bulunduğu 6 üniversitenin ise Dünya Sıralamasındaki yerini koruduğu görülmektedir. THE 2019 sıralamasında ise, 2018 yılındaki sonuçlara göre 6 üniversitenin konumunda gerileme olduğu, 6 üniversitenin konumunu koruduğu ve iki üniversitenin konumunu iyileştirdiği görülmektedir.

ERÜ, bu yıl üçüncüsü düzenlenen İstanbul Uluslararası Buluş Fuarı'na, Erciyes Teknopark, Erciyes Teknoloji Transfer Ofisi ve Erciyes Üniversitesi'ne ait 10 buluş ile katıldı.

Türkiye'de düzenlenen ilk uluslararası buluş fuarı olma özelliğini de taşıyan İstanbul Uluslararası Buluş Fuarı'nda

(ISIF18) Erciyes Teknopark ve Erciyes Teknoloji Transfer Ofisi önemli bir başarıya imza attı. Erciyes Teknopark, Erciyes Teknoloji Transfer Ofisi olarak katılım gösterilen fuarda Erciyes Üniversitesi'ne ait 10 adet buluş sergilendi. Sergilenen 10 buluştan biri altın madalya, dördü gümüş madalya ve dördü de bronz madalya kazandı. Patent portföyündeki diğer buluşların da gelen ziyaretçilere tanıtımı yapıldı. Buluşları ödül alan Erciyes Üniversitesi araştırmacılarına madalyaları ve sertifikaları Erciyes Teknopark Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Recai Kılıç tarafından Erciyes Teknopark'ta düzenlenen etkinlikte takdim edildi. ISIF18'de kazanılan başarı ile açıklama yapan Erciyes Teknopark Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Recai Kılıç, şöyle konuştu: “Üniversitelerde üretilen bilginin ürüne ve ekonomiye katkı sağlayan değerlere dönüşmesi ülkemizin refahı için oldukça önem arz etmektedir. Bu nedenle buluş, Ar-Ge ve inovasyon çalışmalarının artması ülkemiz açısından önem arz etmektedir.”

ERÜ, Türkiye'de 10 araştırma üniversitesinden biri

Prof. Dr. Recai Kılıç, “Erciyes Üniversitesi olarak Kayseri ve ülke

ekonomisine sağladığımız katkının daha da artması adına bilgiye dayalı ekonomiye geçmek durumunda olduğumuz gerçeğiyle çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bu anlamda Erciyes Teknoloji Transfer Ofisi, üniversitemizin ticari değer taşıyan teknolojik bilgi ve patent üretmesi hedefiyle çalışmalarına devam etmektedir.” şeklinde konuştu. Erciyes Üniversitesi'ne ait toplam 42 patent olduğunun altını çizen Kılıç, bunlardan iki adedi Erciyes Teknoloji Transfer Ofisi vasıtası ile lisanslandığını diğerinin de devredildiğinin altını çizdi. Kılıç, “Bu 3 ticarileştirme ile Türkiye'de ilk defa üniversite sahipliğindeki bir patentten üniversite gelir elde etmiştir. Bundan sonraki süreçte odak noktamız üniversitemiz tarafından üretilen teknoloji portföyümüzün nitelikli olarak genişlemesi ve portföyümüzde yer alan diğer patentlerimizin de ticarileştirerek bilginin toplumsal katkıya dönüşmesidir.” ifadelerini kullandı. Türkiye'nin 10 araştırma üniversitesinden biri olan Erciyes Üniversitesi olarak araştırmacıların buluş sayısının artırılması gerektiğinin altını çizen Kılıç, “Buluşlarının koruma altına alınarak ticari değere dönüşebilmesi adına öncü ve örnek çalışmalarımız bundan sonraki süreçte de artarak devam edecektir.” diyerek konuşmasını sonlandırdı.

İstanbul Uluslararası Buluş Fuarı'na ERÜ, 42 patent ile katıldı

ERÜ, ARWU Dünya Üniversiteleri Sıralamasında

Dünya'nın en saygın üniversite derecelendirme organizasyonlarından birisi olan Shanghai Ranking Consultancy tarafından ARWU 2018 Dünya Üniversiteleri Sıralaması yayımlandı.

Dünya genelinde, üniversite sıralamalarının öncüsü ve en güvenilir lig tablolarından birisi olarak kabul gören ARWU (Academic Ranking of World Universities), 2003 yılından beri her yıl Dünya'nın ilk 500 üniversitesine yönelik sıralamalar yayımlandı. ARWU, 2017 yılında bir yenilik yaparak ilk 500 üniversitenin yanı sıra, ilk 500 üniversite arasına girmeye aday olan 501-800 aralığında ki üniversiteleri de sıralamaya dahil ederek, Erciyes Üniversitesi'ni bu kapsamda 501-600 bandında yer alma ve ülkemizdeki üniversiteler arasında 2. sırada yer alma başarısı gösterdi. ARWU, 15 Ağustos 2018 tarihinde yayımladığı 2018 sıralamasında ise ilk 500 üniversitenin yanı sıra 501-1000 aralığına yönelik te bir sıralama yayımlayarak sıralamanın kapsamı genişletildi.

Türkiye Üniversiteleri arasında ERÜ 3. sırada

Yayımlanan sonuçlara göre, ARWU 2018 sıralamasında ülkemizden 14 üniversite yer bulabilmiştir. Yayımlanan

Üniversite	Türkiye Sıralaması	Dünya Sıralaması
İstanbul Üniversitesi	1	401-500
Hacettepe Üniversitesi	2	501-600
Erciyes Üniversitesi	3	601-700
Bilkent Üniversitesi		
Dokuz Eylül Üniversitesi		
İstanbul Teknik Üniversitesi	4	701-800

sıralamada, Erciyes Üniversitesi Dünya'nın önde gelen üniversiteleri arasında 601-700 bandında ve ülkemiz üniversiteleri arasında ise 3. sırada yer almak suretiyle önemli bir başarı gösterdi. 2017 yılı sıralamasında ilk 800 üniversiteyi açıklayan ARWU sıralamasında ülkemizden 7 üniversite yer bulabilirken, bu yıl aynı kategoride ülkemizden yalnızca 6 üniversite yer alabildi. Erciyes Üniversitesi, 2018 sıralamasında da 2017 yılında olduğu gibi ilk 800 üniversite arasında yer almak suretiyle ilk 500 de yer alabilme potansiyeline sahip olduğunu bir kez daha gösterdi. Erciyes Üniversitesi, iyi bir eğitim kurumu olma hedefini de koruyarak, kendisini ağırlıklı olarak bir araştırma üniversitesi

olarak konumlandırdı ve politikalarını kararlılıkla uygulayarak son 10 yıldır önemli gelişmeler gösterdi. Özellikle son yıllarda, Dünya'nın en saygın sıralama sistemlerinde önemli konumlar elde etmesi ve konumunu giderek yükseltmesi, ERÜ'nün araştırma performansını ve kapasitesini yansıtmaları bakımından son derece önemlidir. Ayrıca Üniversitemizin, sıralama sistemlerindeki konumunu hızla yükseltiyor olmasının yanı sıra ARWU ve THE gibi dünyanın en saygın sıralama sistemlerinde de Dünya'nın ilk 500 üniversitesi arasında yer almaya aday üniversiteler arasında ön sıralarda yer alması, ERÜ'nün bu yöndeki hedefini önümüzdeki birkaç yılda başarabileceğini göstermektedir.

2018-2019 Akademik Yıl Açılış Töreni'ne Cumhurbaşkanı Erdoğan katıldı

ERİHA

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Erciyes Üniversitesi'nin 40. Kuruluş Yıldönümü ve 2018-2019 Akademik Yıl Açılış törenine katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'a, ERÜ Rektörü Prof. Dr. Mustafa Çalış tarafından Fahri Doktora Belgesi takdim edildi.

Erciyes Üniversitesi (ERÜ) Sabancı Kültür Sitesi Konferans Salonu'nda gerçekleşen 2018-2019 Akademik Yıl Açılış Töreni'ne Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, YÖK Başkanı Yekta Saraç, ERÜ Rektörü Prof. Dr. Mustafa Çalış, çok sayıda bakan ve milletvekili katıldı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, üniversitelerin

destek olmadığı, öncülük etmediği bir kalkınma hamlesinin hedefine ulaşmasının mümkün olmadığını kaydederek sözlerine başladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan; "Halktan kopuk, şehirden kopuk, ülkenin ve milletin dertlerinden kopuk bir üniversitenin ne kendi öğrencisine, ne de memlekete bir faydası olur. Kayserimizin göz bebeği Erciyes Üniversitesi, bu noktada rüştünü ve başarısını ispat etmiş müstesna bir kurumdur." şeklinde konuştu. Üniversitenin yıllardır akademik çalışmalarının yanında Kayseri'nin ekonomik ve sosyal hayatına da damga vurduğunu da aktaran Cumhurbaşkanı Erdoğan; "Üniversite ve sanayi işbirliğinin en güzel örneklerinin sergilendiği yerlerden biri

Kayseri'dir." dedi. Konuşmasında; "Biz her alanda olduğu gibi üniversitelerde de tek tipçiliğe karşıyız." diyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, sözlerine şunları ekledi: "81 milyonluk bir ülke olarak toplumsal farklılıklarımızın üniversitelerimize yansımalarına bu açıdan çok büyük önem veriyoruz. Türkiye'nin tüm renkleri, tüm zenginlikleri üniversitelerimizde olmalıdır. Şiddete bulaşmadığı, terörü kutsamadığı sürece ne kadar aykırı ne kadar rijit olursa olsun, her görüşe üniversitelerimizde yer vardır. Diğer türlü üniversitelerimizin akademik başarı skalasında yükselmesi mümkün değildir."

"Türkiye'nin her alanda çağı yakalaması ve ötesine geçmesi lazım"

Erciyes Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mustafa Çalış işe konuşmasında, Erciyes Üniversitesi olarak alanında yetişmiş tecrübeli eğitim kadrosuyla, öğrencileri çağın ve modern bilimin gereklerine göre yetiştirdiklerini kaydetti. Rektör Çalış, Türkiye'nin her alanda çağı yakalaması ve ötesine geçmesi için üniversitelere büyük görev düştüğünü söyledi. Prof. Dr. Çalış; "Hedeflere ulaşmak için teknolojiye geri kalmamamız gerektiğinin farkındayız. Bu çerçevede, kurucusu ve büyük ortağı olduğumuz Erciyes Teknopark'taki Üniversite-Sanayi işbirliğini genişleterek; Kayseri Sanayi Odası, Ticaret Odası ve Organize Sanayi Bölgeleri ile yakın çalışma içerisinde birçok projeye imza atacağız." diyerek konuşmasını sonlandırdı.

Erciyes Üniversitesi Rektörlüğüne Prof. Dr. Mustafa Çalış, Kayseri Üniversitesi Rektörlüğüne ise Prof. Dr. Kurtuluş Karamustafa atandı.

06.09.2018 Tarihli Resmi Gazete 'de yayınlanan 2018-160 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Erciyes

Üniversitesi Rektörlüğüne Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mustafa Çalış atandı. 06.09.2018 Tarihli Resmi Gazete' de yayınlanan 2018-160 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Kayseri Üniversitesi Rektörlüğüne ise Erciyes Üniversitesi Turizm Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Kurtuluş Karamustafa atandı.

ERÜ Rektörlüğüne Prof. Dr. Mustafa Çalış atandı

ERİHA

İletişim Fakültesi Adına İmtiyaz Sahibi: İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mustafa Akdağ | **Genel Yayın Yönetmeni:** Prof. Dr. Hakan Aydın | **Yazı İşleri Müdürü:** Arş. Gör. Mustafa Temel
Yayın Danışmanları: Doç. Dr. Mustafa Koçer - Öğr. Gör. Dr. Deniz Elif Yavalar | **Görsel Yönetmen:** Arş. Gör. Burak Ünlü
Editör: Simge Ortakçı | **Rutin Haber Koordinatörü:** Furkan Arıcan
Tasarım Ekibi Sorumlusu: Ekrem Nazlı **Sayfa Tasarımı:** Bilal Orhan - Demet Karakuş - Makbule Aslantaş - Tuna Dursun
Haber Merkezi: Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi Haber Ajansı | **Adres:** Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi Talas / Kayseri | **Telefon:** 0352 4375261 | **Faks:** 0352 4375261

Gazete
Kampüs

‘Osmanlı Dönemi’nde Kayseri’de Amerikalı Misyonerler’

📷 Belkis YILMAZ

ERÜ Eski Rektörlerinden Prof. Dr. Mehmet Şahin, ‘Osmanlı Dönemi’nde Kayseri’de Amerikalı Misyonerler’ adlı konferans verdi.

Erciyes Üniversitesi (ERÜ) İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Konferans Salonu’nda ERÜ Stratejik Araştırma Merkezi (ERÜSAM) tarafından ‘Osmanlı Dönemi’nde Kayseri’de Amerikalı Misyonerler’ adlı konferans düzenlendi.

Konferansa; Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Şaban Uzun, ERÜSAM Müdürü Doç. Dr. Cevdet Kırpık ve konuşmacı olarak Erciyes Üniversitesi Eski Rektörlerinden Prof. Dr. Mehmet Şahin katıldı. Amerikalı misyonerlerin özelliklerini ve faaliyetlerini anlatan Prof. Dr. Şahin, Dünya’da yayılmak isteyen iki farklı din olduğunu söyledi. Şahin: “Bu iki din Hristiyanlık ve Müslümanlıktır. Diğer dinlerin yayılma kaygısı da yoktur. Mesela, Yahudiler için din onlara mahsustur ve yaymak gibi bir görevleri de yoktur.” diye konuştu.

“Yaşadığımız bölgenin Osmanlı döneminden beri önemli rolü vardır”

Misyonerliğin kötü bir şey olmadığını belirten Prof. Dr. Mehmet Şahin: “Misyonerler, dini başkalarına anlatmayı görev edinmiş, fedakâr insanlardır.

Misyonerlikte herkesin inandığı dini kendi dilinde okuması gerektiği söylenir.” ifadelerini kullandı. Hristiyanların ilk başkentini İstanbul olduğunu aktaran Şahin, konuşmasını şu sözlerle sürdürdü: “Hristiyanlık için yaşadığımız bölgenin Osmanlı döneminden beri önemli rolü vardır. Anadolu’ya Küçük Asya denilir. Hristiyanlar için Anadolu Büyük Asya’nın kapısı demektir.” Misyonerlik için açılan okullarda sadece propaganda değil sanat konularının da ön planda tutulduğunu vurgulayan Prof. Dr. Şahin; öğrencilerin çizim, terzilik gibi birçok sanat dalında eğitim gördüğünü de anlattı. İstanbul’un 1831 yılında misyonerliğin ana yeri olduğundan da bahseden Prof. Dr. Mehmet Şahin, Amerika’nın ilk diplomatik maslahatgüzarının İstanbul’a geldiğini söyleyerek konuşmasını sonlandırdı. Konuşmanın ardından Prof. Dr. Şahin, kendisine yöneltilen soruları yanıtladı.

ORAN ve Erciyes Teknopark işbirliğiyle düzenlenen Benim İşim Girişim Yarışması’nın 1. dönem finali ve ödül töreni gerçekleştirildi. Törende jüri değerlendirmesi sonrasında dereceye giren girişimci öğrenci takımlarına ödülleri takdim edildi.

Erciyes Teknopark’da gerçekleştirilen protokol, yarışma ve ödül töreni programına, Kayseri Valisi Süleyman Kamçı, Erciyes Üniversitesi (ERÜ) Rektörü Prof. Dr. Mustafa Çalış, Erciyes Teknopark Yönetim Kurulu Başkanı ve Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Recai Kılıç, ERÜ Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Mehmet Sıdkı İlkay, Erciyes Teknopark Başkan Vekili Prof. Dr. Mahmut Doğan, Orta Anadolu Kalkınma Ajansı (ORAN) Genel Sekreteri Ahmet Emin Kilci, Sanayi Odası Başkanı Mehmet Büyüksimitçi, Ticaret Odası Başkanı Ömer Gülsoy, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürü Kamil Akçadircı ile çok sayıda firma temsilcisi ve öğrenci katıldı. Erciyes Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mustafa Çalış, “Türkiye, genç nüfusu ile teknolojik gelişim ve üretim açısından çok büyük bir potansiyele sahip şanslı ülkelerden biridir.”

dedi. 10 Araştırma Üniversitesi’nden biri olan Erciyes Üniversitesi’nin, gerek bulunduğu şehre, gerekse ülkeye, bilimsel araştırma ve teknolojik gelişim adına önemli katkı verdiğine değinen ERÜ Rektörü: “Erciyes Üniversitesi’nin ana ortağı ve yöneticisi olduğu Erciyes Teknopark’ın Kayseri’deki geleneksel girişimciliği teknolojik girişimcilğe dönüştürmek amacı ile çalışıyoruz.” diye konuştu. Rektör Çalış, oluşturulan Sera Kuluçka Programı’nda girişimci adaylarının teknoloji tabanlı, yenilikçi, ticari değeri yüksek iş fikirleri üretmelerini, ürettikleri bu iş fikirlerini ürüne dönüştürüp pazara sunmalarını ve başarılı girişimciler yetiştirmeyi amaç edinmiş bir kuluçka programı olduğunu da dile getirdi.

Ödüller sahiplerini buldu

Kayseri Valisi Süleyman Kamçı ise, Türkiye’de teknolojik anlamda yaşanan gelişmeler ve genç kuşakların teknolojiye olan ilgisinin umut verici olduğunu belirterek şöyle konuştu: “TÜBİTAK Bireysel Genç Girişim Programı Uygulayıcı kuruluşu olan Erciyes Teknopark olarak

500’den fazla girişimci adayı hazırlanmış ve 57 girişimci takım BIGG programına Erciyes Teknopark aracılığı ile başvurmuş ve bunların 36 tanesi destek almaya hak kazanarak şirket kurmuşlardır.” Yarışma sunumlarının ardından BKare ekibi ‘Gıdalar için Koruyucu Biyojel’ projesi ile birinci, ‘Bebekler için Vücut Fonksiyonlarını Ölçen IOT Bileklik’ projesi ile Babythings ekibi ikinci ve ‘Ev Tipi Bebek İdrar Enfeksiyon Test Kiti’ projesi ile BabyLab ekibi ise üçüncü oldu.

Benim İşim Girişim Yarışması’nın 1. dönem kazananları belli oldu

📷 ERİNA

En çok kornea nakli yapan hekime plaket takdim edildi

📷 ERİNA

ERÜ Tıp Fakültesi Hastaneleri’nde Kayseri’de en çok kornea nakli yapan hekim Prof. Dr. Kuddusi Erkılıç ile klinikleri tarafından yapılan kornea nakillerine verdiği destekten dolayı Prof. Dr. Ertuğrul Mirza’ya plaket takdim edildi.

Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü’nce yapılan değerlendirmeler sonucu; transplantasyon, diyaliz ve izlem sistemleri kayıtları göz önünde bulundurularak Kayseri’de en çok kornea nakli yapan hekim Erciyes Üniversitesi (ERÜ) Tıp Fakültesi Göz Hastalıkları Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Kuddusi Erkılıç ile nakillerin

gerçekleşmesinde verdiği katkılardan dolayı Göz Hastalıkları AD. Başkanı Prof. Dr. Ertuğrul Mirza’ya, Başhekim Prof. Dr. Kudret Doğru tarafından plaket takdim edildi. Başhekim Doğru, plaket töreninde yaptığı konuşmada, ülkemiz kornea nakil sayısına katkıda bulunarak, kornea nakli bekleyen hastalara umut ışığı olduğundan dolayı Prof. Dr. Kuddusi Erkılıç’a, kornea nakillerine verdiği destekten dolayı ise Göz Hastalıkları AD. Başkanı Prof. Dr. Ertuğrul Mirza ya teşekkür etti. ERÜ Göz Hastalıkları AD. Öğretim Üyesi Prof. Dr. Kuddusi Erkılıç, kornea bekleyen hastaların eskiye göre oldukça şanslı olduklarını belirterek, “Türkiye’de sayıları artan kornea bankaları sayesinde kornea bekleme sürelerinin uzun yıllardan aylara, hatta haftalara, günlere düştü.” dedi.

“Kornea nakil ameliyatı bekleyen çok sayıda hastaya yardımcı olmaya çalışıyoruz”

Sağlık Bakanlığı’nın çıkarttığı yönetmeliklerle ülkemizde son dönemde kornea üretimi ve temininin daha da kolaylaştığına vurgu yapan Prof. Dr. Kuddusi Erkılıç, konuşmalarına şu sözlerle devam etti; “Geçtiğimiz 2017 yılı Mayıs ayından bugüne klinik olarak 154 başarılı nakil gerçekleştirdik. Bu oldukça iyi bir rakam. Ayrıca bizim yaptığımız kornea nakli ameliyatları oldukça zor ve sıkıntılı gözlerde gerçekleştirdiğimiz ve genellikle birden fazla işlemin yer aldığı karmaşık ameliyatlara olması ile ayrıca özellikler arz ediyor. Böylece kornea nakil ameliyatı bekleyen çok sayıda hastaya yardımcı olmaya çalışıyoruz.” Erciyes Üniversitesi’nde bir süredir devam eden kornea bankasının kurulma çalışmasından da bahseden Erkılıç, konuşmasını şu sözlerle sonlandırdı: “Kornea Bankasının yeri hazır, personel eğitimlerine başlayacağız. İnşallah en kısa sürede üniversite hastanemizde kornea bankasını kurar ve artık kendi bankamızda ürettiğimiz kornealar ile nakillerimizi gerçekleştirebiliriz.”

‘Düşmeye Çok Yönlü Bakış 2’ sempozyumu gerçekleştirildi

ERİHA

Erciyes Üniversitesi'nin ev sahipliğinde Balıkesir Üniversitesi, Melikgazi Belediyesi ve Kayseri Tabip Odası tarafından ‘Düşmeye Çok Yönlü Bakış’ sempozyumu 2’ gerçekleştirildi.

Erciyes Üniversitesi (ERÜ) Sabancı Kültür Sitesi Konferans Salonu’nda gerçekleştirilen

‘Düşmeye Çok Yönlü Bakış’ adlı sempozyuma Erciyes Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mustafa Çalış, Balıkesir Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Kerim Özdemir, Kayseri 2. Hava İkmal Bakım Merkezi ve Garnizon Komutanı Tuğgeneral Ercan Teke, Kayseri Vali Yardımcısı Nail Anlar, İl Sağlık Müdürü Ramazan Benli, Tabip Odası Başkanı Prof. Dr. Hüseyin Per, ERÜ Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Hakan Poyrazoğlu ile çok sayıda akademisyen katıldı. Bazen düşmenin bir neden olduğunu belirten Erciyes Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mustafa Çalış, “Birçok hastalığın sonrasında kişi düşebilir, bazen de düşme sonrasında sakatlık ve engelliliğe giden birçok hastalık gelişebilir. Bu nedenle çok yönlü ve multidisipliner bir bakış açısı gerekmektedir. Pek çok branşı ilgilendiren hastalıkların sebebi veya sonucu olabilir. Bu yüzden çok verimli olacağını düşündüğüm bir sempozyum.” şeklinde konuştu.

“Düşme başlığında bir kongre düzenlemek biz dâhil, herkese garip geldi ilk başta”

Etkinliğin açılış konuşmasını yapan kongre başkanlarından ERÜ Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Geriatri Bilim Dalı Başkanı Doç. Dr. Sibel Akın: “Sempozyum Dünya’da ve ülkemizde giderek yaşlı nüfusun artması ve yaşlı sorununun en önemli sorunu olan düşme ile karşı karşıya olmamız. Çoğu zaman bu düşmenin göz ardı edilmesi ve bunun sonucunda yaşanan önemli sıkıntıları tartışmaktır.” diye konuştu. Balıkesir Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Özdemir ise; “Düşme başlığında bir kongre düzenlemek biz dâhil, herkese garip geldi ilk başta. Alışa gelmiş bir başlık değil. Bugün tartışılacak olan yaklaşım doğrudan üçüncü anlamda düşme olacaktır. Düşmenin sebepleri, sonuçları ve düşmeyi azaltıcı nedenler üzerinde çeşitli tebliğler ile tartışılacaktır.” diyerek konuşmasını sonlandırdı.

ERÜ Sabancı Kültür Sitesi’nde TÜBİTAK tarafından ‘2018 Üniversite Araştırma Projesi’ adı altında ‘Kayseri Bölge Sergisi Ödül Töreni’ programı düzenlendi.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından bu yıl altıncısı düzenlenen 2018 Üniversite Araştırma Projesi kapsamında Kayseri Bölge Sergisi Ödül Töreni yapıldı. Erciyes Üniversitesi’nin ev sahipliği yaptığı ödül törenine Kayseri Vali Yardımcısı Dr. Hüseyin Nail Anlar, ERÜ Rektörü Prof. Dr. Mustafa Çalış, ERÜ Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. İlker Yılmaz, ERÜ Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Fatih Altun, TÜBİTAK Kayseri Bölge Koordinatörü Sabahattin Ünal, akademisyenler ve çok sayıda yarışmacı katıldı. Ülke gelişiminin, ilerlemenin ve büyümenin teknoloji ile olacağını dile getiren ERÜ Rektörü Mustafa Çalış; “Üniversite olarak teknolojiyi çok önemsiyoruz. Bilimsel araştırma ve teknolojiye yönelik desteklerimiz ilk gün olduğu gibi devam

edecek.” diye konuştu. Gençlerden gelecek için önemli fikirler ve projeler beklediğini ifade eden Çalış, bu projelerle dünya teknolojisine ülkemizin adının yazdırabileceğini söyledi.

Çok sayıda öğrenci ödüle kavuştu

TÜBİTAK yarışma süreci hakkında bilgiler vererek konuşmasına başlayan Kayseri Bölge Koordinatörü Sabahattin Ünal, Türkiye’de yaşanan sosyal ve teknik problemlere duyarlı kalınmaması gerektiğini vurguladı. Araştırma Projeleri’nde ortaokulda 13. lisede 49.ve üniversitede 6.’sının yapıldığının altını çizen Ünal, üniversite projelerine 12 bölgeden 900 başvuru olduğunu aktardı. Yarışma takviminde yanlış bir tarih oluşturulduğunu da belirten Sabahattin Ünal; “Önümüzdeki dönemde bu hataları düzeltmeye yönelik çalışmalar yapacağız.” dedi. 2 bin 238 girişimcilik ve yenilikçilik, 2 bin 241 özel sektörle lisans bitirme tezleri, 2 bin 242 öncelikli alanlarda üniversite öğrencileri başlıkları

altında 3 ayrı kategoriden düzenlenen proje yarışmalarında Erciyes Üniversitesi, Abdullah Gül Üniversitesi, Cumhuriyet Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Ömer Halisdemir Üniversitesi, Nevşehir Hacı Bektaş-ı Veli Üniversitesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi, İskenderun Teknik Üniversitesi, Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi ve Fırat Üniversitesi’nden çok sayıda yarışmacı ödül sahibi oldu.

TÜBİTAK Kayseri Bölge Sergisi Ödül Töreni ERÜ’de gerçekleştirildi

ERİHA

Üniversite öğrencilerinin araştırma projeleri, ERÜ’de görücüye çıktı

ERİHA

ERÜ’nün ev sahipliğinde düzenlenen ‘TÜBİTAK Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması’ 2018 Kayseri Bölge Yarışması’na katılan projelerin yer aldığı serginin açılışı yapıldı.

ERÜ Süleyman Demirel Spor Salonu’nda gerçekleştirilen sergi açılış törenine; Erciyes Üniversitesi (ERÜ) Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Recai Kılıç, TÜBİTAK Bölge

Koordinatörü Prof. Dr. Sabahattin Ünal, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürü Kamil Akçadircı ile çok sayıda akademisyen ve öğrenci katıldı. TÜBİTAK Bölge Koordinatörü Prof. Dr. Sabahattin Ünal, programın açılış konuşmasında, TÜBİTAK yarışmaları hakkında bilgiler verdi. Prof. Dr. Ünal; “TÜBİTAK olarak hedef kitlemiz artık üniversite öğrencileridir. Üniversite öğrencilerimiz içerisinde araştırmacı olan, klasik eğitim sisteminin dışına çıkmak isteyen, heyecan duyan,

başarmak azminde olan gençlerimize bir platform sunmuş oluyoruz. Bu yarışmaların amacı da budur.” şeklinde konuştu.

“Derslerinizden arta kalan zamanları değerlendirmeye çalışıyorsunuz ama müthiş bir Ar-Ge kültürü ediniyorsunuz”

Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Recai Kılıç ise konuşmasında, yarışmaya katılan öğrencilere başarılar diledi. Prof. Dr. Kılıç; “Ben burada bulunan topluluğu yarışmacı olarak görmeyi yanı sıra aynı zamanda da geleceğin Ar-Ge personeli olarak da değerlendiriyorum. Hakikaten hepiniz bu zorlu süreçlerde özellikle lisans eğitiminizde araştırma ve geliştirme çalışmalarına girmiş olmanızla önemli kazanımlar elde edeceksiniz. Derslerinizden arta kalan zamanları değerlendirmeye çalışıyorsunuz ama müthiş bir Ar-Ge kültürü ediniyorsunuz.” diyerek ilerleyen dönemlerde öğrencilerin araştırma ve geliştirme kurumlarımızda, birer nefer olarak görev alacaklarını söyledi. Konuşmaların ardından 3 gün sürecek ve 50 projenin yer aldığı serginin açılış kurdelesi kesildi. Ardından ise protokol sergiyi inceleyerek, projeler hakkında öğrencilerden bilgi aldı.

‘SEPSİS Günü’ etkinliği düzenlendi

Erciyes Üniversitesi ve İl Sağlık Müdürlüğü tarafından ‘SEPSİS’ hastalığı konusunda farkındalık yaratmak amacıyla ‘SEPSİS Günü’ etkinliği düzenlendi.

Erciyes Üniversitesi Sabancı Kültür Sitesi Konferans Salonu’nda gerçekleştirilen etkinliğe; Erciyes Üniversitesi (ERÜ) Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Murat Borlu, ERÜ Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Hakan Poyrazoğlu, İl Sağlık Müdürlüğü Sağlık Hizmetleri Başkanı Uzm. Dr.

Ahmet Ceylan, ile çok sayıda hekim katıldı. Etkinliğin açılış konuşmasında İl Sağlık Müdürlüğü Sağlık Hizmetleri Başkanı Uzm. Dr. Ahmet Ceylan, çevresel faktörler başta olmak üzere, sanayileşme ve kullanılan kimyevi maddelerin insanlarda enfeksiyona olan yatkınlığı artırdığını kaydetti. Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Hakan Poyrazoğlu da, amaçlarının SEPSİS hastalığı konusunda farkındalık yaratmak olduğunu ifade ederek konuşmasını şöyle sürdürdü: “Bu toplantı ile uzman hocalarımızdan konuyu detaylı bir şekilde

öğreneceğiz. Sepsis ciddi bir problemdir. Bu hastalığa farkındalık yaratmak için yapılmış etkinliğin başarılı geçeceğine inanıyoruz.”

SEPSİS’in azaltıcı tüm kuralları iyi bilinmeli

Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Murat Borlu ise yaptığı konuşmasında SEPSİS’in ciddi bir sağlık problemi olduğunu belirtti. Prof. Dr. Borlu: “Sepsis nedeniyle Dünya’da saatte 50 kişi hayatını kaybetmektedir. Tıp eğitimi ve uzmanlık eğitiminin belli dönemlerinde hastane çalışmalarına katkıda bulunan herkesin çalışma sertifikalarını alırken Sepsis’i azaltıcı tüm kuralları iyi bilmeleri ve bu konuda farkında olmaları son derece önemlidir. Bu nedenle 13 Eylül’de ilan edilen ‘Dünya SEPSİS Günü’ tüm dünya sağlık çalışanlarının farkındalığını artıracaktır.” şeklinde konuştu. Açılış konuşmalarının ardından Prof. Dr. Murat Sungur, Prof. Dr. Aynur Akın, Prof. Dr. İlhami Çelik ve Prof. Dr. Mehmet Doğanay, ‘SEPSİS Epidemiyolojisi’, ‘SEPSİS Tanı ve Tedavisi’ konularında sunum gerçekleştirdi.

ERÜ Kadir Has Merkez Kütüphanesi Konferans Salonu’nda ‘Up To Date ve ClinicalKey’ veri tabanları öğrencilere anlatıldı.

Erciyes Üniversitesi (ERÜ) Kadir Has Merkez Kütüphanesi Kütüphane Daire Başkanlığı’nın düzenlediği ve Gemini Bilgi Teknolojileri firmasının katıldığı konferansta ‘Up To Date ve ClinicalKey’ veri tabanları tanıtıldı. Konferansa; ERÜ Tıp Fakültesi öğrencileri ve Ankara’dan gelen Gemini Bilgi Teknolojileri Firması’nın tanıtım görevlileri Vildan Kandur ve Ezgi Baz katıldı. Ezgi Baz: “ClinicalKey, tamamen tıp öğrencileri için tasarlanmış ve onların 6 yıllık eğitimini tamamlamak için destek amaçlı kurulan bir veri tabanıdır.” dedi. Bu veri tabanının tamamen tıp öğrencileri için tasarlandığını ve öğrencilerin yaşadıkları zorluklara yardım amacıyla oluşturulduğunu belirten Ezgi Baz, kolay arama yöntemleri ve güçlü

arama yöntemleri ile öğrencilere sunulan bir veri tabanı olduğunu anlattı. Baz: “Tıp öğrencilerinin şikâyetçi olduğu durumları öğrencilerle konuşarak bu veri tabanı aracılığı ile çözmeye çalıştık. ClinicalKey çevrim dışı özelliği ile beğendiğiniz kitapları kaydedip daha sonra internetsiz ortamda okuyabilirsiniz.” ifadelerini kullandı.

“İlaçların yararları ve zararları bu veride”

Gemini Bilgi Teknolojileri’nin öğrencilere yardım amaçlı geliştirdiği bu veri tabanlarını tanıtan Ezgi Baz, hastalıklarla mücadele eden insanların hastalığını araştırmak için ve teşhis için bu veri tabanının kullanılacağını belirtti. Ezgi Baz: “Hastalık teşhisinden sonra kullanılacak ilaçların isimlerini ve ilaçların kişiye ne tür yararı ve zararı dokunacağını

öğrencilerimiz ve doktorlarımız bu veri dâhilinde ilacın yararları ve zararlarını bulabilecekler.” dedi. Ezgi Baz, ClinicalKey ve Up To Date veri tabanına mobil erişimin bulunduğunu bu verilere hem kurum içinde hem de kurum dışında ulaşılabilmenin mümkün olduğunu belirterek konuşmasını sonlandırdı.

‘Up To Date ve ClinicalKey’ veri tabanları tanıtıldı

Mehmet Şirin Akkuş

TÜBİTAK 2244 Sanayi Doktora Programına ilişkin bilgi verildi

TÜBİTAK tarafından açılan ‘2244 Sanayi Doktora Programı’ çağrısına ilişkin olarak Erciyes Teknopark’ta bilgilendirme etkinliği düzenlendi.

Erciyes Teknopark’ta ‘TÜBİTAK 2244 Sanayi Doktora Programı’ çağrısı ile ilgili bilgilendirme yapıldı. Erciyes Teknopark A.Ş. Genel Müdür Yardımcısı Ahmet Hidayet Kiraz; “Ülkemizin 2023 yılı öncelikli alan hedefleri kapsamında, sanayimizde ihtiyaç duyulan doktora derecesine sahip nitelikli insan kaynağını üniversite-sanayi işbirliği ile yetiştirilmesine yönelik Sanayi Doktora

Programı Çağrısı açılmıştır.” diyerek program kapsamında özel sektörde daha fazla araştırmacı istihdam edilmesinin amaçlandığını söyledi. Bu konuda teşvikin oldukça önemli olduğunun altını çizen Ahmet Hidayet Kiraz; “Doktora öğrencilerine yönelik burs ve özel sektöre yönelik istihdam desteği verilmektedir. Bu sayede hibe, destekler ve yatırım destekleriyle hedeflenen teknolojik dönüşümün sağlanması ve değer zincirinde istenilen seviyelere ulaşılması için kritik önem arz eden insan kaynağının, nicelik ve nitelik olarak iyileştirilmesi sağlanacaktır. Bu amaç doğrultusunda firmaların ihtiyaçları merkeze alınacak, firmalar ile işbirliği içinde

kritik doktoralı insan kaynağının yetiştirilmesi sağlanacaktır.” ifadelerini kullandı.

“Doktora derecesine sahip nitelikli insan kaynağı bu program sayesinde geliştiriliyor”

Ahmet Hidayet Kiraz, Sanayi Doktora Programı çağrısına yurtiçinde doktora eğitimi veren devlet ya da vakıf yükseköğretim kurumlarının veya 6550 sayılı kanun kapsamında yeterlik almış araştırma altyapıları ve özel sektör kuruluşlarının işbirliği ile başvuru yapılabileceğini söyledi. Teknopark Genel Müdür Yardımcısı Ahmet Hidayet Kiraz; “5746 sayılı kanun kapsamındaki Ar-Ge tasarım merkezleri ve teknoparklar bünyesindeki sermaye şirketleri ile özel sektör kuruluşları projeye dâhil olabilecektir. Ayrıca sanayide ihtiyaç duyulan doktora derecesine sahip nitelikli insan kaynağının TÜBİTAK 2244 Sanayi Doktora Programı ile sağlanabilmesi adına biz de Erciyes Teknopark olarak düzenlediğimiz bu etkinlikte katkıda bulunabilmeyi hedefledik.” diyerek konuşmasını sonlandırdı.

Yabancı Eller Türkiye'yi Resmediyor

Gürcü ressam Lela Geleişvili, Türkiye'ye ve Türk kültürüne olan ilgisini tablolarına yansıtıyor. 12 kişisel sergi açan Geleişvili: "Türkiye'nin hem tarihi hem de kültürü çok zengin." diyor.

● Haber: Lutfiye Nur Yılmaz
● Tasarım: Tuna DURSUN

Gürcistan Tiflis İvane Javakhişvili Devlet Üniversitesi'nde 35 yıldır resim öğretmenliği yapan ve bugüne kadar 12 kişisel sergi açan Gürcü ressam Lela Geleişvili, Türkiye'nin tarihi güzelliklerini ve mimarisini tutkuyla tablolarına yansıtıyor. Türkiye'ye olan ilgisiyle tanınan Geleişvili, tablolarıyla öğrencilerine de Türk tarihini ve Türk kültürünü tanıtıyor. Türkiye'yi resmetmeye 2010 yılında başladığını söyleyen Lela Geleişvili, bu süreci şöyle anlatıyor; "Sürekli ziyaret ettiğim Türkiye'yi resmetmeye Trabzon Belediyesi'nin düzenlediği sergi davetine katıldıktan sonra başladım. Daha önce de turist olarak Ege Denizi ve Akdeniz'e geldim ve Türkiye'nin İstanbul, Ankara, İzmir, Marmaris, Trabzon, Mersin, Fethiye gibi birçok şehrine gittim." Türkiye'ye olan ilgisini ve hayranlığını tablolarına yansıttığını anlatan Gürcü ressam Lela Geleişvili, Türkiye konulu etkinliklerin birçoğuna katıldığını bu etkinliklerin bir kısmını Gürcistan'da olduğunu da belirtiyor. Gürcistan'da Türk meslektaşlarının da katıldığı festivallerin düzenlediğini ve o festivallere katılarak aynı zamanda Türkiye'de olan etkinlikleri de takip etmeye çalıştığını aktaran Lela Geleşvili; "Türkiye'de düzenlenen etkinliklerden mesleki anlamda çok iyi tecrübeler ediniyorum." diyor.

"Türkiye'yi çok seviyorum"

Lela Geleşvili; "Türkiye bir ressam için çok ilginç tarihi yapısı ve doğa güzellikleri olan bir ülke." diyerek Türkiye'nin bir ressam için vazgeçilmez olduğunu söylüyor. Geleşvili: "Türkiye'ye tatil amaçlı geldiğim zamanlarda bile turların gezilerine katılmıyor ve güzel bir manzaranın etkisine kapılıp o güzel manzara karşısında resim yapmayı tercih ediyordum." şeklinde konuşuyor. Bugüne kadar birçok karma sergiye katıldığını ve on iki kişisel sergi açtığını belirten Gürcü ressam Lela Geleşvili, "Türkiye'yi çok seviyorum." diyor ve yapmış olduğu sergilerde Türkiye'yle ilgili olan tablolarının herkes tarafından büyük ilgiyle karşılandığını aktarıyor.

"Türkiye'nin hem tarihi hem de kültürü çok zengin"

Türkiye'nin tarihi, mimari ve kültürü açısından çok zengin bir ülke olduğunu anlatan Lela Geleşvili, Türkiye'nin modern mimarisini de çizdiğini dile getiriyor. Geleşvili, konuşmasını şu sözlerle sonlandırıyor: "Osmanlı'dan önce ve Osmanlı dönemlerinde inşa edilmiş mimari eserler muhteşemler. Özellikle de sık sık ziyaret ettiğim İstanbul'un resimlerini çizmeyi çok seviyorum. İstanbul manzaralı birçok tablom da var. Ayasofya, Topkapı, Dolmabahçe Sarayı, İstiklal Caddesi gibi birçok yeri resmettim."

Haberin yükünü omzunda taşıyanlar; Haber Kameramanları

25 yıldır haber kameramanlığı yapan Cumhur Çatkaya; Güney Osetya bölgesinde meydana gelen çatışmaları izlerken 5 dakika içinde bulundukları araca 250 mermi isabet ettiğini söylüyor. Çatkaya; “Biz kameramanlar, çektiğimiz görüntülerle tarihe not düşüyoruz.” diyor.

● Haber: Simge ORTAKCI
● Tasarım: Bilal ORHAN

Omuzlarında kilolarca yükte haber peşinde koşan, çektikleri görüntüleri bir gözleriyle kamera, diğeriyle ise beyinlerine kazıyan insanlar... Kimi zaman bir kavganın ortasında, kimi zamanda bir savaş meydanında kurşunların arasında. Başkalarının mutluluğuyla sevinen, acılarıyla kahrolan insanlar... Kamuoyunun gören gözleri, duyan kulakları; haber kameramanları. Haberi görüntü ile yazan pek çok kameramandan biri de Cumhur Çatkaya. Mesleğe başlama hikâyesini tesadüf olarak nitelendiren Çatkaya, 25 yıldır bu mesleği yaptığını söylüyor. Komşularının tavsiyesi ile kendisini bu mesleğin basamaklarında bulan Cumhur Çatkaya, haber kameramanlığı serüvenini şu sözlerle anlatıyor: “Aklımda olan bir şey değildi televizyonculuk. 1993 yılında liseyi bitirmiştim ve üniversiteye hazırlanıyordum. Komşumuzun tavsiye ve yönlendirmesi ile bu işin ilk basamaklarında kendimi buldum. Bir haber ajansında kısa bir süre asistanlık, ardından da 3 ay muhabirlik yaptım. Muhabirlik iyiydi ama ben daha çok kameralarla ilgileniyordum. Muhabirlik ve kameramanlık arasında bir seçim yaptım ve haber kameramanlığı dedim.”

“Tarihe not düşüyoruz”

Çektikleri görüntülerle her akşam evlere konuk olduklarını aktaran Cumhur Çatkaya, kameramanlığı kendini ifade etme şekli olarak nitelendiriyor. Çektiği görüntülerin insanları haberdar etmesinden ve insanlarda fikir oluşturmaktan mutluluk duyduğunu belirten Çatkaya, bu duyguyu şu şekilde ifade ediyor: “İnsanların olayları bizim gözümüzden görmelerini sağlıyoruz. Çektiğimiz her şey gerçek, biz sadece olaylara ayna tutuyoruz, neyse onu gösteriyoruz. Bu bir kamu görevidir. İşte bu yüzden kameramanlık, verdiği haz muazzam. İnsanlara yaşanan olayları en iyi şekilde aktarmanın mutluluğu.” Yıllarca haber peşinde koştuğuna değinen Cumhur

Çatkaya; savaş, doğal afetler, yıkımlar, insan hikâyeleri, siyasi takipler, sağlık ve daha pek çok konu üzerinde çekimler yaptığını söylüyor. Çatkaya: “Biz kameramanlar, çektiğimiz görüntülerle tarihe not düşüyoruz.” diyor.

“Herkesin kaçtığı yere koşarak giden insanlarız”

Cumhur Çatkaya, her mesleğin zorlukları olduğu gibi haber kameramanlığının da zorluğu olduğunu anlatıyor. Mesleğin içinde diğer mesleklerden de parçalar bulunduğunu vurgulayan Çatkaya: “Biz, herkesin kaçtığı yere koşarak giden insanlarız. Gerekliğinde risk alıp kelle koltukta haber çekerez.” ifadelerini kullanıyor. Cumhur Çatkaya, özellikle de savaş bölgelerinden gelen görüntülerin arka planında ciddi anlamda emek ve risk olduğuna dikkat çekerek, konuşmasına şunları ekliyor: “Görüntüleri çektiğiniz esnada vurulabilirsiniz, esir düşebilirsiniz, kimyasallara maruz kalabilirsiniz veya denizde boğulabilirsiniz. Bu yüzden ciddi risk ve emek doludur savaş görüntüleri.”

“5 dakika içinde 250 mermi isabet etti”

Yaşadığı en korkunç hikâyenin 2008 yılında Güney Osetya’da meydana geldiğini anlatan Çatkaya, o anlarda can pazarı yaşadıklarını dile getiriyor. “Aldığım her nefes için şükrediyorum.” diyen Cumhur Çatkaya, yaşadıklarını şöyle aktarıyor: “Başıma gelen en korkunç olaydı. Gürcistan ile Güney Osetya bölgesinde meydana gelen çatışmaları izlerken 5 dakika içinde bulunduğumuz araca 250 mermi isabet etti. Kameramın arkasına saklandım, kurşunlar kameraya isabet etti ve biz o araçtan sağ çıktık. Büyük şükür vesilesi bu benim için.” Türkiye’ye döndükleri zaman çok

fazla insanla telefonda konuştuğunu anlatan Çatkaya, görüntüleri yayına verdikleri andan itibaren o günü hiç unutamadığını söylüyor. Cumhur Çatkaya, duygularını şu şekilde ifade ediyor: “Binlerce insanla telefonda konuştum. Tanıdıklarım, meslektaşlarım, geçmişte yolumun kestiği insanlar. Numaramı bilmeyenlerin de kanalın santralini arayıp kilitlediğini de öğrendim. Hepsini geçmiş olsun demek için sıraya girmişti. Çok mutlu olmuştum, ne çok sevenim varmış.” Ayrıca Güney Osetya’da yaşadıkları olayları Hollywood’un filme dönüştürdüğünü dile getiren Çatkaya, ‘Five Days Of War’ filminin başlangıç sahnesinin yaşadıkları olayların birebir tekrarı olduğunu belirtiyor.

“Habercilik dipsiz kuyu gibidir”

Kameramanlığın meşakkatli bir iş olduğunu söyleyen Cumhur Çatkaya, kamera omzundayken sıcakı veya soğuğu hissetmediğini, 5 dakikalık bir görüntü için uykusuz kalılabileceğini anlatıyor. Teknolojinin her gün meslekte kullanılan argümanlara etki ettiğine dikkat çeken Çatkaya, her zaman bu meslekte çalışacak gözü kara ve donanımlı gazetecilere ihtiyaç olacağına değiniyor. Günceli takip eden genç meslektaş adaylarına da tavsiyelerde bulunan Cumhur Çatkaya, konuşmasını şu sözlerle sonlandırıyor: “Habercilik dipsiz kuyu gibidir. Ne kadar su doldurursanız dolmaz. Her yeni gün yeni olayları da beraberinde getirir ve zaman nasıl geçer anlamayız. Ne zaman iş biter eve döneriz, işte o zaman çıkar yorgunluğumuz. Ama haberimizi ekranda görünce her şeyi unuttur, gururlanırız. Hele de sosyal toplumsal bir yaraya parmak basmışsak ve bir insana ya da canlıya faydamız olmuşsa çok daha mutlu oluruz.”

GAZETE KÂĞITLARI SANAT ESERİNE DÖNÜŞÜYOR

Atık gazete kâğıtlarından sanat eserleri yaratan 73 yaşındaki Gülcetel Yılmaz, sanatının unutulmaya yüz tutmuş eserler kategorisine girdiğini söylüyor. Yılmaz; “Bu sanatta özgürüz, yapamayacağımız hiçbir şey yok.” diyor.

● Haber: Belkis YILMAZ
● Tasarım: Demet KARAKUŞ

Ankara Devlet Tiyatrolarında uzun yıllar butafor olarak çalışan Gülcetel Yılmaz, emekli olduktan sonra heykel sanatına merak salıyor. Bu merak Gülcetel Yılmaz’ın, gazete kâğıtlarından heykeller oluşturmaya sebep oluyor. Bu sanat eserlerini ortaya çıkarırken kimseden yardım almayan ve kendi çabalarıyla sanatını yaşatmaya çalışan Yılmaz, şimdi ise İzmir Çiğli Halk Eğitim Merkezi’nde usta öğreticilik yapıyor. Heykellerini oluştururken kullandığı ana malzemelerin gazete, mukavva ve tutkal olduğunu söyleyen Gülcetel Yılmaz, heykel yapımının aşamalarını şu şekilde anlatıyor: “Heykel veya mask yapacağımız zaman ilk aşama elimizde bulunan vitrinlerdeki bir bebek veya bir manken başı oluyor. Gazeteleri önce ince şekilde keserek suratının üzerine ıslatılmış kâğıtlarla kaplıyoruz. Ardından ince ince kestiğimiz kâğıtları fırça yardımı ile 4 veya 5 kat dolduruyoruz.” Fön makinesinin yardımıyla kalıplardan çıkarılan heykellerin kuruma sürelerinin de oldukça önemli olduğunu dile getiren Yılmaz, mask yapılması gereken heykellerde yüzün ön kısmının heykel yapımında, arka kısmının ise bir gece dışarıda kuruması gerektiğini ifade ediyor.

Gülcetel Yılmaz; “Bir gece bekletilen kalıpları birleştirerek içini gazete ile dolduruyoruz. Ön yüzde nasıl bir heykel yapılacaksa yüzündeki mimikler ile uğraşmaya başlıyoruz. Kadın, erkek, genç veya yaşlı yüzler yapabileceğiniz heykellerde sonraki işlemler tamamen sizin yeteneğinize bağlı.” şeklinde konuşuyor.

“Bu sanatta özgürüz, yapamayacağımız hiçbir şey yok”

Kâğıttan heykel sanatı yapmaya başladığı ilk zamanlarda oldukça zorlandığını dile getiren Yılmaz; “Kim ne istiyorsa veya hayalinde canlandırdığı ne varsa çizmesi benim için yeterli. Bu sanatta çok özgürüz, yapamayacağımız hiçbir şey yok. Yapılan işçilikte aradan çok zaman geçerse geçsin hataları düzeltme imkânımız her daim var.” diye konuşuyor. Bir futbol maçında sağ omzunda tenton yırtığı oluştuğunu söyleyen Yılmaz, yaşadığı olayı şu sözlerle aktarıyor; “Ameliyat sonrası fizik tedavi merkezindeki fizyoterapistime halk eğitimde derslerim başlamadan önce kolumu iyileştirirse heykelini yapacağımı söyledim. Ancak fizyoterapistimin inanmış gibi yapıp inanmadığını anlamıştım.

Doğum gününde onun heykelini hediye götürdüğümde yüzündeki şaşkınlığı unutmam mümkün değildi.”

“Sanatım, unutulmaya yüz tutmuş eserler kategorisine girdi”

Sanatını başarıyla yerine getiren Gülcetel Yılmaz; “Kazandığım güzel dostluklar benim için büyük bir ödül niteliğinde.” diyor. Gazete kâğıtları ile oluşturduğu heykellere kimsenin inanmadığını söyleyen Yılmaz, kursa katılan arkadaşlarının tepkilerinin olumlu olduğunu ifade ediyor. Gülcetel Yılmaz; “Çiğli Halk Eğitim Müdüremizin büyük gayreti ile yapmış olduğum bu sanat, unutulmaya yüz tutmuş eserler kategorisine girmesini sağladı. Bundan güzel daha ne ödülü olabilir ki.” diye konuşuyor. Öğrencilerinin kurstan memnun olduklarını ve kendilerine terapi gibi geldiğini aktaran Gülcetel Yılmaz, konuşmasını şu sözlerle sonlandırıyor: “Gelecek zaman bizlere neler verecek bilemeyiz ama 73 yaşındaki biri olarak uzun yıllarım olmadığını biliyorum. Belki de bu yaşta bu sanatı yapan ve yaşatan tek kişiyim. Sanatımı ileriye taşıyacak insanlar yetiştirmek de tek arzum.”

Bağlamaya Adanmış Bir Hayat: Âşık Necip Gökenç

Âşık Halk Edebiyatı'nı çok sevdiğimiz ama unuttuğumuz şu günlerde sesiyle 670 esere hayat veren ve bizi geçmişe sürükleyen Necip Gökenç, bir diğer adıyla Âşık Necip ile âşıklık serüveni hakkında konuştuk. Samimi sohbeti ve sıcacık tebessümüyle içimizi ısıtan Necip Gökenç; "Âşıklığın özü kara sevdadan gelir." diyor.

● Haber: Demet KARAKUŞ
● Tasarım: Demet KARAKUŞ

Soğuk ama bir o kadar da temiz havası olan köyümden, babamla birlikte yola koyuluyoruz. Dört tarafı ağaçlarla ve dağlarla çevrili olan yollardan geçerken aynı zamanda güneşin batışını ve bulutların ortaya çıkardığı renk cümbüşünü izliyorum. Adeta bir görsel şölen haline geliyor bizim için ve bu anları kaydediyorum. Gideceğimiz yere yaklaştıkça içimdeki heyecan da artıyor. Yolculuğumuza biraz mola verdikten sonra devam ediyoruz. Her tarafı çimenlerle, ağaçlarla ve dağlarla çevrili olan bir köye varıyoruz. Evet, sonunda vardık Necip Gökenç'in evine. Arabadan indiğimizde evlerin birçoğunun kerpiç damları olması çarpıyor gözüme. Bir de bu damların üzerindeki kayısı kuruları. Evin balkonundan gelen 'Hoş geldiniz' sesiyle dikkatimi o tarafa veriyor ve 'Hoş buldum' diyerek eve doğru yürüyorum. Babamı tanıdıkları için beni de tanıyorlar az çok. Bizi sıcak ve samimi bir şekilde karşılıyorlar. Evin balkonunun manzarasının dağlara bakması ve bulutların adeta ayaklarımızın altında olması beni balkonda oturmaya teşvik ediyor. Güneşin batışını, bulutların gidişini izlerken küçük bir çocuğun 'abla' demesiyle kendime geliyor ve ona bakıyorum. Ardından komşular, başka çocuklar derken Necip Dayının sesi duyuluyor aşağıdan. Heyecan içinde ayağa kalkıyorum ve Necip Dayıyla el sıkışıyoruz. İçeri çağırıyor bizi 'Dayın kurban' diyerek. İnsanların birbirleriyle muhabbeti ve güler yüzü unuttuğu günümüzde bu kadar güler yüzlü, samimi ve sıcak insanlarla sohbet etmenin ve tanışmanın mutluluğuyla içeri geçiyorum.

"Yoksul aile çocuklarıydık"

Nasırlı elleri, yanmış teni ve yüzündeki çizgiler, çok çalıştığını ve emek verdiğini anlatıyordu adeta. Ama o yıllara meydan okuyan bir adam edasıyla gülümsemesinden ve samimiyetinden hiçbir şey kaybetmemişti, bunu etrafa attığı güzel bakışlardan anlayabiliyordum. Oturur oturmaz sazını ve çayını istiyor Necip Dayı. Biz sıcak çayımızı yudumlarken, Necip Dayı türkü söylemeye başladığı anda kulaklarımızın pası siliniyor. Komşuları bu sesi bilmeleri ve çoğu zaman dinlemelerine rağmen hemen geliyorlar. Artık insanların çoğunun Türk Halk Müziği'nden uzaklaştığı aklıma gelince boğazım düğüm düğüm oluyor. Türkü bittiği anda usulca yaklaşıyorum Necip Dayıya ve ozanlık serüvenini anlatmasını istiyorum. Elektrik ve okul olmadığı için köy odalarında gaz lambasıyla ilkokulu bitirdiğini anlatan ve buna rağmen el yazısının çok güzel olduğunu söyleyen Necip Gökenç: "Yoksul aile çocuklarıydık, sekiz

kardeşlik. Babamın maddi imkânları yetersiz olduğundan okutamadı." diyor. Daha sonra herkesin övgüyle bahsettiği o el yazısını gösteriyor bana ve şaşkınlık içinde baktığım el yazısı beni bir kez daha Necip Dayı'ya hayran bırakıyor. Kendini geliştirmek için okul okumanın gerekli olmadığını anlıyorum yeniden. On iki yaşından on altı yaşına kadar çobanlık yaptığını belirten Necip Gökenç, on altı yaşından sonra yaklaşık yirmi beş yıldır gurbet hayatı yaşadığını söylüyor.

"Babam sanatıma karşı çıktı"

Sazı elinden bırakmayışı çekti dikkatimi ve düşünmeye başladım. Bu adam resmen âşıktı sazına ve ben bir kez daha anlamıştım bu işi herkesin yapamayacağını. Ozanlık, bu bir işte değildi aslında... Dikkatimi topladım ve nasıl başladığını sordum Necip Dayıya. 1979 yılında İstanbul Gazinosu'na ses sanatçısı almak yarışma olduğunu ve kendisinin yarışmaya katıldığını dile getiren yüz yetmiş kişinin içinden ödülünü aldım. O sırada Akarsu saz çalıyordu çocuklarının hakkı bunun hakkı' diye itiraz diyor. Çayından bir konuşmasını Unkapanı'nda Kaset istediler

Ben de bu sırada pür dikkat ona bakıyor ve hikâyenin devamını dinlemek için sabırsızlanıyorum. 2006 yılından sonra televizyonlarda programlara çıktığını söyleyen Gökenç, annesinin ve babasının o zamanlar rahmetlik olduğunu ve şuan da Kültür Bakanlığı'nda Halk Ozanı olduğunu belirtiyor. Kendisine ait altı yüz yetmiş tane eserin olduğunu ve yüz on beş tanesinin bestelendiğini dile getiriyor.

"Âşıklığın özü kara sevdadan gelir"

Bir süre sessizlik oluşuyor ve ben cevabını en çok merak ettiğim soruyu sormak için aklımda uygun kelimeleri seçmeye çalışıyorum. Bu sırada Necip Dayı'nın 'Dayın kurban' demesiyle yüzümü bir gülümseme alıyor ve sorumu sormak için ona bakıyorum. Sizi âşıklığa sürükleyen şey nedir? diye sorduğumda, "Bu bir Allah vergisidir, sırları vardır." diyor Necip Dayı. Sır deyince sorunun cevabını

alamayacağımı düşünüp biraz üzülüyorum. Kafamı kaldırdığımda Necip Dayının bana bakan boncuk gözlerini fark edip bende ona bakıyorum. Biraz dolu gözleri ve hafif titreyen sesiyle şöyle konuşuyor Necip Gökenç: "Açıksa bunun özü yani Âşıklığın özü kara sevdadan gelir. Rüya bade içersin ondan sonra Allah vergisi sende bir alev, içinde durmadan yanar durur. Halk ozanlarının işi her zaman ezilmişin yanında olmaktır."

"Halk ozanlarına eskisi kadar değer verilmiyor"

Bir yandan sorunun cevabını aldığım için mutluydum ama bir o kadarda verdiği cevap karşısında duygulanmıştım. Necip Dayıya etkilendiği birileri olup olmadığını sordum. Âşık Mahsuni Şerif, Âşık Veysel gibi ozanların kendilerine önder olduğunu dile getiren Gökenç, "Biz bunların türküleriyle yetiştik. 1974 yılından beri müzikle uğraşıyorum. Şimdi torunum Efe meraklı sesi de var benden sonra inşallah o devam ettirir." diyerek Türkiye'de yok denecek kadar az ozan olduğunu söylüyor ve "Halk Ozanlarına eskisi kadar değer verilmiyor." diyor. Festivallere, konserlere, düğünlere gittiğini belirten Necip Bey, kanallardan da davet aldığını ama babasının onda bıraktığı imajı devam ettirmek için gitmediğini söylüyor. Şimdiye kadar 670 eser seslendiren Necip Gökenç'in en sevdiği parçayı soruyorum kendisine, diğer yandan da not defterimde boş bir sayfa arayarak yazmaya devam ediyorum. Tabi dikkatimin her zamanki gibi pür dikkat Necip Dayı'da. Âşık Necip Bey, "Hepsi çok güzel benim için tabi ama en ayrı olanı, 'İçmek Günahmış Tanrım' bestem. Bu bestenin bende ki yeri oldukça farklı." şeklinde konuşuyor. Sohbetimizin sonuna doğru yaklaşırken Necip Dayı; "Nasırlı ellerle topraktan rızımızı temin ediyoruz. Balıkçılık, seracılık, fidancılık ve çiftçilik yapıyoruz. Boş durmayı sevmeyen bir adamım." diyor. Çayımın son yudumunu alarak yavaşça kalkıyorum oturduğum yerden. Sıcak bir tebessümle teşekkür ediyorum Necip Gökenç'e. Her ne kadar biraz daha oturmamı teklif etse de mutlulukla ayrılıyorum köyden. Yol boyunca bu güzel anları düşünüp duruyorum ve ne kadar güzel bir habere şahitlik ettiğimi anlıyorum. Sivas'ın sert havasında üşüyerek ama bir o kadar da mutlu bir şekilde duyduklarımı yazmanın heyecanı evime doğru yola koyuluyorum. Yollar uzun, yazacaklarım daha da uzun.

Rivayetler Kraliçesi; İstanbul'un Yalnız Kızı

Büyüleyici güzelliği, gizemi ile yerli ve yabancı turistlerin ilgisini çeken ayrıca İstanbul'un simgelerinden bir tanesi olan Kız Kulesi'nin bilinmeyen yönlerini Kız Kulesi'nde görev yapan müzayede şefi İlhan Aktürk, anlatıyor.

Haber: Elif KARSAVRAN
Tasarım: TUNA DURSUN

Kız Kulesi, çeşitli rivayetlere ve efsanelere konu olan, İstanbul Boğazı'nın Marmara Denizi'ne yakın kısmında, Salacak açıklarında yer alan küçük adacık üzerinde inşa edilmiş tarihi bir yapıdır. M.Ö. 4. yüzyıla uzanan tarihi bir geçmişe sahip kulenin geçmişine kronolojik olarak baktığımız zaman farklı amaçlar için kullanıldığı karşımıza çıkıyor. Öncelikle kulenin geçmiş süreçlerinde ne amaçlarla kullanıldığı hakkında M.Ö. 411'de Athenalı General Alkibiades geçen gemilerin gümrük kontrolleri üzerindeki etkilerini arttırmak için şehri zincirlerle kuşatıyor. 1453 yılında Fatih'in İstanbul'u kuşattığı esnada kule Venedikli komutan Gabriel Trevixen gözetleme ve kontrol kulesi olarak kullanıyor. İstanbul Fatih Sultan Mehmet tarafından fethedilince Kız Kulesi adını alıyor ve kuleye toprak yerleştiriliyor. 1509 yılında İstanbul'da büyük bir deprem oluyor ve hasar gören kulenin Yavuz Sultan Selim tarafından onarımı yaptırılıyor. 1719 yılında kandillerle aydınlatılan deniz fenerinden sıçrayan alevler yangına sebep oluyor ve kule tamamen yanıyor, ardından kule restore ediliyor. 1750 yılında Sultan Mahmut döneminde zindan ve sürgün istasyonu oluyor. 1830 yılında salgın hastalıklar baş gösterince karantina hastanesi olarak halkın hizmet alanı oluyor. 1920 yılında işgal altında olduğumuz için işgal kuvvetleri tarafından gözetleme kulesi olarak kullanılıyor. 1964 yılında Milli Savunma Bakanlığı'na devrediliyor. Kılavuzluk ve kıyı emniyeti amacıyla faydalanılıyor. 1989 yılında Üsküdar Belediyesi turizm amaçlı kullanmak amacıyla belediyeye devri isteniyor. 1993 yılında Kız Kulesi Aşkılar filmi kulede çekiliyor ve galası Avrupa'da yapılıyor. 1995 yılında kule ihaleye açılıyor ve ihaleyi Hamoğlu Holding kazanıyor. 1999 yılında Marmara depreminden etkilenen kule depreme dayanıklı hale getiriliyor. Aynı yıl 20. Yüzyılda çekilen son 007 James Bond filmine - The Bond is Not Enough (Dünya Yetmez)- mekân oluyor. 2000 yılında turizme açılıyor. Bugün kulenin görünen temelleri ve alt katın önemli kısımları Fatih devrinde yapılıyor. Kulenin etrafı geniş sahanlık ile kaplanıyor. Üzerindeki madalyon halindeki bir mermer levhada kuleye şimdi ki şeklini veren Sultan II. Mahmut'un Hattat resminin kaleminden çıkan 1832 tarihli bir tuğrası da bulunuyor.

Rivayetler Kraliçesi; Kız Kulesi

Kız Kulesi'ne gelen yerli ve yabancı turistlere kulenin tarihi yapısını ve bilinmeyen yönlerini anlatan İlhan Aktürk, kulenin dilden dile dolaşan hikâyesini şöyle anlattı; "Kulenin yapılış amaçlarından birisi herkesin de bildiği üzere en bilindik rivayet olan bir saray büyücüsünün kralına çok sevdiği kızının bir yılın tarafından sokularak öldürüleceğini söylemesiyle başlar. Kral bunun üzerine çok sevdiği kızını, bu kuleyi inşa ettirerek kuleye gönderir. Kızı on sekiz yaşına girmek üzereyken kaderin bir cilvesi midir bilinmez Kuleye Prensesin doğum günü şenlikleri için gönderilen üzüm sepetinden çıkan zehirli bir yılanın, prensesi sokmasıyla prenses ölür. Bunun üzerine kral, kızının ölümüne çok üzülerek prensesi mezara

koydurmak yerine onu mumyalatıp pirinç bir tabuta koydurarak, yılanların ona tekrar rahatsızlık vermemesi için Ayasofya'nın yüksek duvarlarından birisinin üzerine tabutu yerleştirdiğini söylerler."

Hero ve Leandrosun ölümsüz aşkı

Şef İlhan Aktürk, kulenin çok eski zamanlarda Üsküdar sırtlarında tanrıça Afrodit adına yapılmış bir tapınak olduğunu ve bu tapınakta bulunan Hero adında ki bir genç rahibenin tapındaki kumrulara bakmakla görevli olduğunu söyledi. İlhan Aktürk; "İnsanlar, tapınağa özellikle doğanın uyanışını kutlamak için gelirlermiş. Eğer gelen insanlar arasında istediği aşkı bulamayanlar var ise Afrodit Mabedinde aşkı yaşamak için dua etmeye gelirlermiş." dedi. Aktürk, bir diğer rivayeti ise şöyle anlatıyor: "Bir gün dua etmek için gelen insanların arasında Hero ve Leandros'un tapınakta karşılaştıklarını ve birbirlerini görür görmez âşık olduklarını ve bu kısa zaman diliminde her gece Hero'nun kule dibinde ateş yakmasıyla kuleye yüzerek gelen Leandros'un aşklarına şahit olurlar. Leandros'un fırtınalı bir gecede kuleye yüzerek gelmeye çalışırken onların aşkını çok kışkırtan bir rahip tarafından Hero'nun yaktığı ateşi söndürerek Leandros'un yolunu kaybetmesine ve boğularak orada can vermesine sebep olmuştur. Bunla beraber Leandros'un ölümünü seyreden ve daha fazla dayanamayan Hero'nun kendisini boğazın serin sularına bıraktığını da anlatırlar."

Atı alan Üsküdar'ı geçti

Kız Kulesi hakkında bilinmeyen rivayetlerden birisi ise Osmanlı döneminde geçtiğini dile getiren Aktürk, yüzyıllardır anlatılan bu hikâyeye göre şanlı cengâver Battal Gazi askerleriyle birlikte İstanbul'u kuşatmaya geldiğini söyledi. İlhan Aktürk, bu kuşatmada bir sonuç alamayan Battal Gazi'nin Kız Kulesi'nin önündeki kıyıya karargâhını kurdurduğunu dile getirdi. "Hikâyeye göre Battal Gazi'nin Üsküdar kıyılarında yedi yıl kalmasının asıl nedeninin Üsküdar tekfurunun kızına âşık olmasıdır." diyen Aktürk konuşmasını şu sözlerle sonlandırdı: "Üsküdar tekfurunun Battal Gazi'nin korkusuyla kızını ve hazinelerini Kız Kulesi'ne kapatıyor. Ve o sırada Şam seferinde olan Battal Gazi, sefer dönüşünde kayık ile kuleye gelerek Üsküdar tekfurunun kızını ve hazinelerini alarak Üsküdar'a geri dönmüş ve atına atlayarak oradan uzaklaşmıştır. Hepimizin de hayatında en az bir kere duymuş olduğu 'Atı alan Üsküdar'ı geçti' sözü buradan gelir."

ÇERÇEVELENEN TUTKU: MINİ MÜZE

İstanbul'un Kadıköy ilçesindeki Altıyol Pasajı'nda gözlük tamirciliği yapan Cevdet Evren, 30 yılı aşkın süredir topladığı model araçlarını dükkânında sergiliyor. Dallas dizisindeki Ceyar'ın aracı ve İlyas Salman'ın 'Fıkrımın İnce Gülü' aracından etkilenerek araba tutkusunu fark eden Evren; "Bazen görmek yeterli değil, bakmakta gerekiyor." diyor.

● Haber: Gülsüm ALPKIRAY
● Tasarım: Makbule ASLANTAŞ

48 yaşındaki Cevdet Evren, İstanbul'un Kadıköy ilçesinde yaşıyor ve Altıyol Pasajı'ndaki dükkânında 38 yıldır gözlük tamirciliği yapıyor. Hobi olarak biriktirdiği model araçlarını küçük dükkânında sergileyen Evren, Türkiye'de gözlük tamirciliğini ilk olarak kendi ailesinin başlattığını söylüyor. Cevdet Evren, müşterilerinin gözlüklerinin tamirini yapıp onlara gözlüklerini geri kazandırıyor. Kırılan gözlüklerin tamirini yaparak insanlara ikinci bir şans verdiklerini ve onların hayatlarına devam etmelerini sağladıklarını vurgulayan Cevdet Evren, "İnsanların gözlerinin önündeki perdeyi kaldırarak dünyayı güzel görmelerini sağlıyoruz." diye konuşuyor. Kendini bildiğinden beri gözlük tamirciliği yaptığını ifade eden Cevdet Usta, ilkokulu bitirdikten sonra bu işi yapmak istediğini fark ediyor. Babasına yardım etmek amacıyla başladığı gözlük tamirciliğini zamanla mesleği haline dönüştüren Evren, insanlara hizmet etmekten zevk aldığını belirtiyor. Çocukluğundan beri araba tutkusu olduğunu kaydeden Cevdet Evren, yıllardır model araç koleksiyonu yaptığını söylüyor. Müşterilerin dükkândaki vakitlerini mini araç ve gözlük müzesini inceleyerek

geçirdiklerini anlatan Evren, gözlük tamirleri biten müşterilerin dükkândan mutlu bir şekilde ayrıldıklarını dile getiriyor.

Ceyar'ın arabası ile tutkusunu fark ediyor

80'li yılların unutulmaz dizisi olan Dallas'ta ki Ceyar'ın kullandığı aracın oldukça hoşuna gitmesi üzerine arabalara ilgi duyduğunu belirten Evren, "Bende zamanla hem aracın kendisini satın aldım hem de oyuncaklarının modellerini alarak dükkânımıza yerleştirdim." diyor. Mini model araç müzesi ile dükkânına görsellik kazandırdığını ifade eden Cevdet Evren, yaklaşık 3 bin civarında araca sahip olduğunu ifade ederek şunları söylüyor; "Arabalarım baktıkça dinleniyorum. Onların tozlarını alıp siliyorum. Arabaları bir odaya hapsetmek yerine buraya yerleştirdim. Böylelikle hem ben mutlu oluyorum, hem de insanları farklı araçlarla tanıştırıyorum." Arabaların satılık olup olmadığı sorusuyla sıkça karşılaştığını dile getiren Cevdet Usta, arabalarını satmadığını, sadece sergilemek için buraya yerleştirdiğini vurguluyor.

Araçlara gözü gibi bakıyor

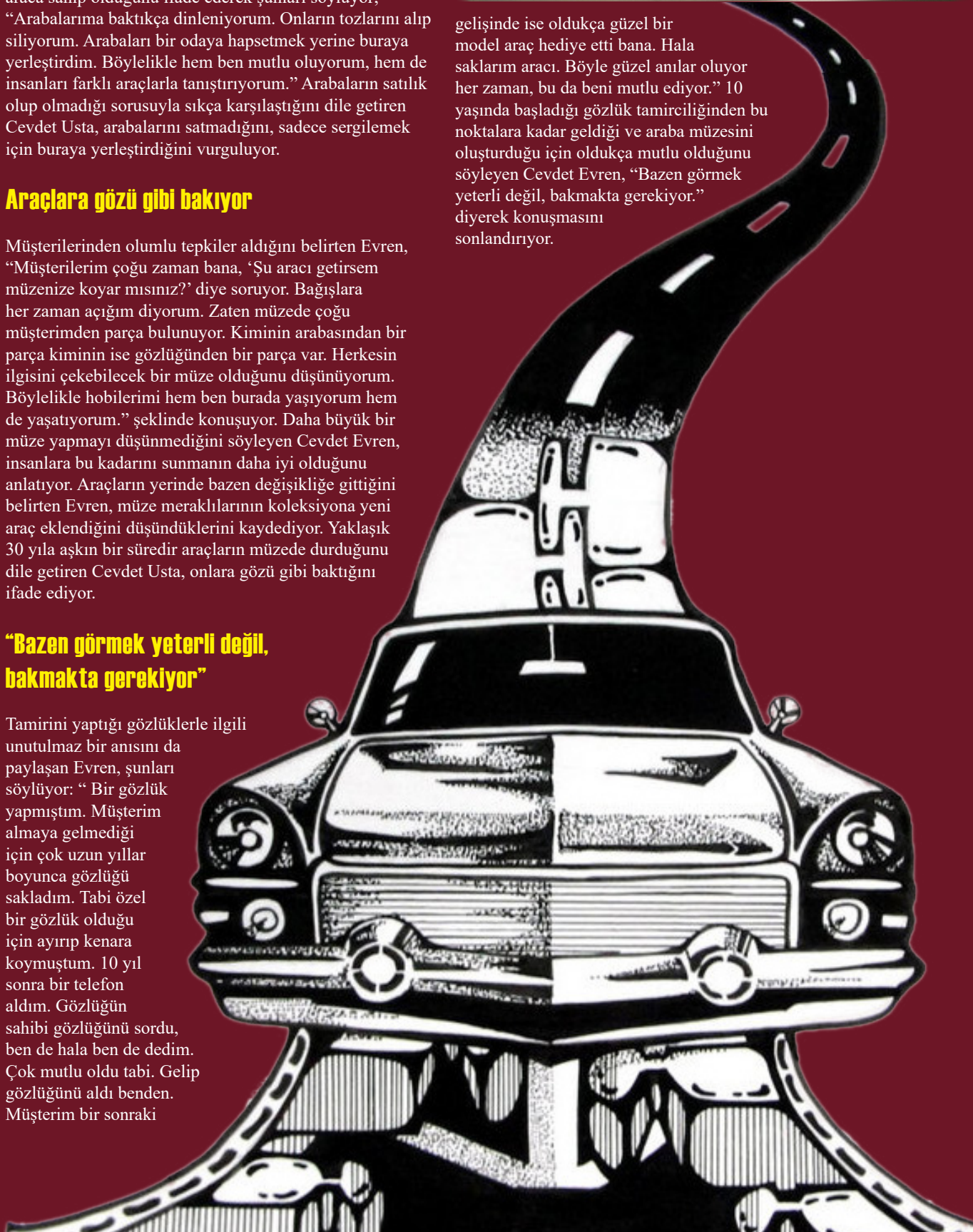
Müşterilerinden olumlu tepkiler aldığını belirten Evren, "Müşterilerim çoğu zaman bana, 'Şu aracı getirsem müzenize koyar mısınız?' diye soruyor. Bağışlara her zaman açığım diyorum. Zaten müzede çoğu müşterimden parça bulunuyor. Kiminin arabasından bir parça kiminin ise gözlüğünden bir parça var. Herkesin ilgisini çekebilecek bir müze olduğunu düşünüyorum. Böylelikle hobilerimi hem ben burada yaşıyorum hem de yaşıyorum." şeklinde konuşuyor. Daha büyük bir müze yapmayı düşünmediğini söyleyen Cevdet Evren, insanlara bu kadarını sunmanın daha iyi olduğunu anlatıyor. Araçların yerinde bazen değişikliğe gittiğini belirten Evren, müze meraklılarının koleksiyona yeni araç eklendiğini düşündüklerini kaydediyor. Yaklaşık 30 yıla aşkın bir süredir araçların müzede durduğunu dile getiren Cevdet Usta, onlara gözü gibi baktığını ifade ediyor.

"Bazen görmek yeterli değil, bakmakta gerekiyor"

Tamirini yaptığı gözlüklerle ilgili unutulmaz bir anısını da paylaşan Evren, şunları söylüyor: "Bir gözlük yapmıştım. Müşterim almaya gelmediği için çok uzun yıllar boyunca gözlüğü sakladım. Tabi özel bir gözlük olduğu için ayırıp kenara koymuştum. 10 yıl sonra bir telefon aldım. Gözlüğün sahibi gözlüğünü sordu, ben de hala ben de dedim. Çok mutlu oldu tabi. Gelip gözlüğünü aldı benden. Müşterim bir sonraki

gelişinde ise oldukça güzel bir model araç hediye etti bana. Hala saklarım aracı. Böyle güzel anılar oluyor her zaman, bu da beni mutlu ediyor." 10 yaşında başladığı gözlük tamirciliğinden bu noktalara kadar geldiği ve araba müzesini oluşturduğu için oldukça mutlu olduğunu söyleyen Cevdet Evren, "Bazen görmek yeterli değil, bakmakta gerekiyor." diyerek konuşmasını sonlandırıyor.

EVRENİN SIRRI KOKULARDA SAKLI

Gelin gülle başlayalım atalara uyarak. Baharı koklayarak girelim kelimeler ülkesine...

● Haber: Nur Şevval SEVEN
● Tasarım: Makkule ASLANTAŞ

Sıcak bir Ağustos sabahında Ankara'nın Ulus semtinden yokuşları tırmanarak ıtır kokuların salındığı tarihi Ulus halinde soluklanıyorum. Karşıya geçiyorum ve önümde bütün heybetiyle Çin Çin mahallesinin göz bebeği Ankara Kalesi'ni selamlıyorum. Kuyumcular çarşısının karşısındaki yoldan Hacı Bayram'a giriyorum. Burası mükemmel bir mekân, avizeciler, kitapçılar, çayhaneler eski Ankara konaklarından yapılmış arnavut kaldırımlı sokaklardan oluşuyor. Buralarda gezerken Osmanlı'da bir sokakta geziyormuşçasına keyifleniyor insan. Bu keyfe bir de bu sokakların sevimli esnafları eklenince yürüdüğünüz yollar bile çiçekleniyor. Bu sevimli esnaflardan biride benim uzun zamandır koku aldığım Türkiye'deki az bulunan esansçılardan birisi Metin Şenel. Çeçenistan göçmeni direnişçi dedelerin torunu kendisi. Çok çocuklu memur bir ailenin, hayata küçük yaşta ticaretle atılmış bir çocuğu. Metin abi diyor ki; "Batırmadığım, denemediğim iş kalmadı. Ama iş bu ya aklıma hiç gelmeyen bir yerde, kokularda sabit kaldım. Ticaretle uğraştığım için yurtdışında koku alanında iş yapan çok tanıdığım vardı. Önce onlardan yardım istedim." diyerek devam ederken Metin abi, merak ediyorum, kokularla ilişkisi olmayan bir insan nasıl olurda bu işe bir anda başlar diyorum.

"Güzel kokular ilgimi çekmiyordu ama kötü koku rahatsız ediyordu"

"Güzel olan şeylerin farkına geç varırdım ya da düzenin parçası deyip aldırılmazdım ama o düzenin dışındakiler beni rahatsız ediyordu. En çokta camilerdeki halı kokusu. Nasıl dert etmişsem artık 3 sene sadece Efendimizin teninin kokusu üzerine araştırma yaptım. İsteğim gül kokusu yapmaktı ama tek bir gülün kokusu değil gülistanın kokusuydu. Önce Çin'de yapmayı denedik bu kokuyu olmadı. Sonra Bulgaristan'da Kimyager bir hanımla tanıştım ve çalışmaya başladı. İsteğimden çok daha güzel bir esans çıkardı ortaya, sonra kokularında Rabbi bana Hacı Bayram'daki bu dükkânı nasip etti." diyor Metin abi, bende dayanamayıp o gül kokusunu deniyorum. İlk olarak Metin abinin ürettirdiği bu has gül kokusu o kadar farklı ki ilk kokladığımda bana çürük gül kokusunu anımsatıyor ama iki notalıktan oluşan bu koku çok değil beş dakika sonra yerini gerçekten de gül bahçesine bırakıyor.

"Gülle başlayan yolculuk, kokuların hikâyeleriyle devam etti"

"Öncelikle ben padişahlara atfedilen koku isimlerine kesinlikle inanmıyorum çünkü Osmanlı Padişahları sünnet üzerine yaşayan şahıslardır. Peygamber efendimiz kendi ten kokusu gül olmasına rağmen amber, misk ve ud gibi kokuları kullanırdı hatta ud ağacının kokusunun yanında sağlığa olan faydasını hadislerde de görebiliriz. Bu yüzden Osmanlı'da çoğunlukla bu kokular kullanılırdı. Osmanlı'nın ilk kokusu Buhur suyudur diyebiliriz. Hatta kaynaklarda şöyle bir davetiye şekli dikkatimi çekmişti. Hırka-i Şerif alayına katılacaklara buhur suyu gönderilirdi. İngiliz elçisi, Kraliçe Elizabeth'e sunduğu raporda İstanbul adına verilen bir yemek bitince ellerini 'buhur suyu denilen' içinde gül, misk, amber öd ağacı gibi güzel kokulardan oluşan bir suyla yıkadıklarını heyecanla yazmıştır." diye anlatıyor Metin abi. Kendi milletine dair böyle güzel koku seçkilerini okudukça, duydukça işine daha da bağlandığını aktaran Metin abi kısa sürede koku ustası olmuş diyebilirim. Pek bilinmese de yine eski Osmanlı kültüründe kız istemeye gelindiğinde kızın gönlü varsa, misafirlere karanfil kokulu gül şerbeti ikram edildiğini söyleyen Metin abi; "Yine Osmanlı'da ve Eski Mısır devletinde yeni doğum yapmış hanımların odasında rahatlık vermesi için yasemin ve ud tutsüsü yakılırdı. Birçok devletin tutsüleri tedavi yöntemi olarak kullandığını da biliyoruz ve Fransa'da ki Louvre Müzesinde Osmanlı Devletinin özel kırk koku iksirinin saklandığını da." diye konuşuyor.

"Abdülhamit'ten sonra koku kültürü değişti"

Metin abiyle farklı kokuları deneyerek, konuşarak devam ediyoruz. Merak edip soruyorum koku kültürünün nasıl zamanla değişip unutulduğunu. Metin abi; "Aslında değişmiyor ama sıklıkla kullanılan kokuların esans olarak değil de yağ olarak piyasaya sürülmesi kokuların notalarının değişmesine yol açıyor. Tabi birde Abdülhamit'ten sonra eski kokuların yerini kolonya alıyor. Mesela Osmanlı'da kayıtlara geçen son tutsü, buhur, koku geleneği Abdülhamit'in cenazesi oluyor. Naaşı, misk sabunuyla yıkıyorlar ve ağalar ellerinde misk ve amberden buhurdanlıklarla naaş yıkanırken yanında bulunuyordu."

diyerek hatırdaki bilgileri bize aktarırken, insan düşünmüyor değil ne kadar naif bir millet bu Osmanlılar, sanki biz o milletin devamı değil gibiyiz diye ekliyor. En büyük endüstri kokularda başlıyor demişti Metin abi, bu yüzden esans değil parfüm olanı alıp satıyorlar. Artık birçok insan kokuların geleneğine değil kokuların gelirine bakıyor. Sadece koku değil gelirine baktığımız, maddi ya da manevi ne kadar kültürel öğemiz varsa, ticaret uğruna yitirdik hepsini. Tüm bunları düşünürken, Metin abi sohbetten hemen sonra bir koku armağan ediyor bana. Beyaz amber. Kokuyu sürüp dışarı çıktığımda aklım ermiyor çünkü kokmuyor. Ters orantıyla yapılmış bu koku bir vakit sonra her ne kadar çiçek bahçesi gibi esse de saf amberden yapılmış. Vedalaşıp dükkândan çıktığımda bir sahne geliyor aklıma, Güvercinin Kaybolan Gerdanlığı filminden. Seyyar bir koku tüccarı; "Duyun duyun, Peygamberin ne dediğini duyun. O dedi ki; Ben bu dünyada üç şeyi çok sevdim, güzel koku, kadın ve namaz." Ve devam eder buhurdancı tüccar: "Kesinlikle ilk olarak güzel kokudan bahsetti. Güzel kokuda kadının sırrı vardır kadında ise aşkın sırrı. Aşk kâinatın en yüce ibadetidir." Bence güzel kokular başlı başına bir aşktır. Kokular gelenektir. Kültürün yegâne taşlarıdır kokular. Sizlere eski olan her şeyin değerini anlamak için geçmişe dönmeyi teklif ediyorum. En azından eskilere, kendi kültürümüze...

Susuzluğun Fotoğrafını Çeken Fotoğrafçı: Yavuz Atalay

● Haber: Cansu KILIÇ
● Tasarım: Tuna DURSUN

Çektiği fotoğraflardan elde ettiği gelirle Afrika'da su kuyuları yaptıran fotoğrafçı Yavuz Atalay, projenin aşamalarını anlattı.

1992 yılında İstanbul'da doğan Yavuz Atalay, ilkokul ve lise eğitimini İstanbul Ümraniye'de tamamlıyor. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'nde İşletme bölümünden mezun olan Atalay, sosyal medya ve web tasarım eğitimleri olarak sosyal medya danışmanlığı yapıyor. Birçok sosyal ve siyasal platformda aktif görev alan Yavuz Atalay, hala Üsküdar Üniversitesi Yeni Medya ve Gazetecilik Yüksek Lisans öğrenimine devam etmekte ve aynı zamanda Sağlık Bilimleri Üniversitesi'nde Rektörlük Fotoğrafçısı olarak çalışmaktadır. Fotoğraf makinasıyla tanışmasını hayatının dönüm noktası olarak kabul eden Yavuz, 7 yıldır Profesyonel Fotoğrafçılık yapıyor. Yavuz Atalay, fotoğraf gezisi için gittiği Zambiya'da susuzluk sorunu ile karşılaşması sonucu çektiği fotoğrafların gelirini su kuyusu açmaya kullanıyor.

“Yaşadığım sıkıntıların etkisiyle su kuyusu açma fikri doğdu”

Üniversitede iken Güney Afrika'da bir dernekle, kalacak yere karşılık web sitelerinin fotoğraf çekimleri ve grafik tasarımı işlerini yapmak üzere anlaştığını, okulunu dondurarak Afrika'ya gittiğini ve orada 8 ülke gezerek 9 ay boyunca kaldığını anlattı. Kendisini gönüllü Afrika fotoğrafçısı olarak tanımlayan 25 yaşındaki Yavuz Atalay, çocukluğundan beri Afrika'ya ilgisi olduğunu belirtti. Fotoğrafçılığına Afrika kıtasının farklı bir bakış açısı kattığını ve fotoğraflar aracılığıyla birçok hikâyeye tanıklık ettiğini vurgulayan Yavuz, su kuyusu açma projesinin ortaya çıkışını seyahatte yaşadığı zorluklar olarak belirtirerek: “Fotoğraf projesi için Zambiya'da 2 hafta kalmıştım. Kaldığım süre boyunca olanaklardan dolayı sadece 1 kere duş alabildim. Geri döndüğümde sergi açıp sergi geliriyle bir şeyler yapabilirim diye düşündüm. Yaşadığım sıkıntıların etkisiyle su kuyusu açma fikri doğdu. Aslında gittiğim ilk ülke Güney Afrika'ydı ve orası Türkiye'den daha gelişmiş bir yerd. Hatta çoğu Avrupa ülkesinden daha gelişmiş bir yerd. Aklımdaki Afrika'dan çok uzaktı. Ama zengin ile fakir arasında ciddi bir uçurum vardı. Bir tarafın geçim seviyesi zirvedeyken bir tarafta kaldırımlarda yatan milyonlarca insan vardı. Tenekelelerden yapılmış barakalarda kalan milyonlarca insan.

Anlayacağınız adaletsizlik ile tanışmıştım Afrika da ilk başta. Sonra diğer ülkeler de dramı gördüm, dramı yaşadım.” şeklinde konuştu.

“Kuyuda çeşmenin altına giren bir çocuğun banyo yaptığını gördüm, muazzam bir andı benim için”

45-50 derece sıcaklıkta susuzluk çekerek, yemek yemeyerek ilk kuyunun açıldığını söyleyen Atalay, insanların yüzündeki mutluluğu sevinci gördüğünde bütün yorgunluğunu unuttuğunu ve insanlık adına faydalı bir şey yaptığını hissettiğini belirtti. Yavuz Atalay : “İlk kuyuyu açınca tabelaya sarılmak istedim açıkçası. Ama bu size bir rahatlık sağlamıyor inanın. Bir köye açtığınız su kuyusu ihtiyacı olan başka bir köyün sorumluluğunu yüklüyor omuzlarınıza. Ben böyle düşünüyorum en azından. Her biri daha fazla sorumluluk yüklüyor. Açtığımızdaki hislerden ziyade ayrılırken çok zorluk çektim.” Kuyulardan yüzlerce insanın faydalanacağını dile getiren Yavuz Atalay, kuyunun başında çocuk ve kadınların olduğunu gördüğünde mutlu olduğunu aktardı. Atalay: “Bir kuyuda çeşmenin altına giren bir çocuğun banyo yaptığını gördüm, muazzam bir andı benim için.” dedi.

“Öğrenci kardeşlerimin desteğini asla unutamam”

İlk seferlerde uçak biletlerini kendi imkânlarıyla aldığını ifade eden Atalay, bir süre sonra meblanın hayli yüksek olduğu ve bütçesinin yetmediğini ve bir kaç projeden sonra yolculuğunu sponsorlar aracılığıyla gerçekleştirmeye başladığını söyledi. Yavuz Atalay: “Çevremden ilk günden itibaren çok fazla destek aldım. Projemi anlattığım herkes destek vermek istedi. Özellikle sosyal medyadan görüp destek vermek isteyen çok fazla kişi oldu bugüne kadar. Öğrenci kardeşlerimin desteğini asla unutamam. Bursları yattığı gün projelerime destek verip Öğrenci olduğum için ‘bu kadar destek verebiliyorum inşallah öğrenciliğim bittiğinde daha fazla destek olacağım’ diye gelen mesajlar çok duygulandırıyor beni. Onun haricinde haberlerde, gazetelerde görüp destek olan, ya da su kuyusu açtırmak isteyen kişiler oluyor buda en azından

projelerimizin olumlu devam ettiğini gösteriyor.” diye konuştu.

“İnsanların Afrika'ya ilgisi var ama bilgisi yoktu”

Gerçekleştirdiği sergilerde insanlara fotoğraflarını çektiği anın hikâyesinden bahseden Yavuz Atalay: “Çektiğim fotoğraflardan ziyade fotoğrafların hikâyeleri insanları etkiliyordu ve şunu fark ettim bu anlamda bir eksik vardı. İnsanların Afrika'ya ilgisi var ama bilgisi yoktu. Açtığım bütün sergilerde gelen herkese teker teker bütün fotoğrafların hikâyesini anlattım. Gördüğüm bütün ülkeleri, bütün insanları uzun uzun anlattım. Bütün sergilerimde ilgi çok fazlaydı. Her biri beklentinin, üzerinde geçti. Biraz bu durumun etkisi vardı.” ifadelerini kullandı. Afrika'dan ayrılırken çocuğundan ayrılan kimse gibi hissettiğini ve Afrika insanının da sevgisinin kendisinden farklı olmadığı söyleyen Atalay, şöyle konuştu: “Türk bayrağını gördükleri zaman biliyorlar ki bu gelen beyazlar diğer beyazlar gibi değil. Gelen beyazlar zarar vermek için, sömürmek için burada değiller. Bu gelen beyazların bir misyonu var. Gittiğimiz köylerde hepsi misafir etmek istiyor bizi. En güzel yemeklerini yapmaya çalışıyorlar. Köyün en zengini kimse misafir gelir diye sakladığı bir kaç şişe suyu çıkartıyor bizler için. Oraya neden geldiğimizi bildikleri için en iyi şekilde ağırlamaya çalışıyorlar.”

“Elimden ne geliyorsa onu yaptım”

Projeye adım atarken bu noktalara geleceğini tahmin etmediğini ifade eden Atalay, sözlerini şöyle sonlandırdı: “Attığım adımları hiç hesa p etmedim. Hayatım tevafuklarla doludur benim. Otostopta tanıştığım biriyle yıllarca fotoğraf çektim. Yanlışlıkla arabasına bindiğim kişi sergilerimin sponsoru oldu. Bir doktorun yanlış teşhis koyması sonucu yeni doktor arayışına girdiğim sağlık bilimleri üniversitesinde rektörlük fotoğrafçısı olarak işe başladım. Ben biraz kaderciyim. Tam teslimiyetle hayatıma devam ediyorum. Bu yüzden düşünmüştüm, hayal ediyordum desem yalan olur. Ben sadece elimden ne geliyorsa onu yaptım yaptım ve şuan bu noktadayız.”

Binlerce yıllık fosiller tespihe dönüşüyor

Kültür ve Turizm Bakanlığı Tespih Sanatçısı Yaşar Koçer, 50 milyon yıllık karınca fosillerini tespih yapımında kullanıyor. Koçer: "Tarihi bilmeden tespih de yapılmaz. Çünkü tespih, kültürümüzün bir parçasıdır" diyor.

● Haber: Simge ORTAKCI
● Tasarım: Bilal ORHAN

Yepyeni bir umutla ve heyecanla yeni güne uyanıyorum. Odamın camından süzülen bahar Güneşi içimi ısıtırken etrafı izliyorum. Üst üste, yan yana yığılmış beton tarlalarına bakarken bahçelerinde envai çeşit ağaçların yükseldiği tek katlı evlerden oluşan çocukluğumun geçtiği bu mahalleyi özliyorum. Zaman diye fısıldıyorum, ne çabuk geçiyor ve her şey nasıl da değişiyor. Bir müddet duraksıyorum ve düşüncelerimi bir kenara bırakıp vakit kaybetmeden hazırlanmaya başlıyorum. Telefonda konuştuğum genç ve bir o kadar da başarılı tespih ustası ile görüşmeye gitmek için yola koyuluyorum. Beton yığınlarının arasından sıyrılarak Ankara'nın Etlik ilçesine doğru yol alıyorum. Seyrek gölgeli bir söğüt ağacının altında nefes alırken tespih ustası Yaşar Koçer'i arıyorum. Sözleştiğimiz saati hatırlatıp uygun olup olmadığını sorduğumda heyecanlı ve bir o kadar da sevecen sesi ile bekliyorum diyor. Hızla yol alıyorum ve sonunda Etlik Ticaret Merkezi'ne geliyorum. Birbirinden renkli dükkanların yer aldığı bu çarşıda esnaf geleneğinin ve usta-çırak ilişkisinin hala devam ettiğini görüyorum.

Değişmeyen bir şeyler halâ var diye mırıldanırken beton merdivenlerden hızla çıkıyorum. Koşar adımlarla Yaşar Koçer'in tespih dükkanına doğru ilerliyorum. Merdivenlerin bitiminde bir dükkan iliyor gözüme. Heyecanlı bir şekilde içeri giriyorum. Rengârenk tespihlerin duvarları süslediği bu dükkânda sıcak tebessümü ile karşılıyor beni Yaşar Koçer.

"Devlet sanatçısı olarak seçildim"

Etlik Ticaret Merkezi'ndeki en renkli dükkanlardan birindeyim. Damla kehribardan oltu taşına, el örmesi kazaz tespihlerden fosillere ve hatta doğal taşlara kadar pek çok tespih kusursuz işçiliği ile sergileniyor bu dükkânda. İrili ufaklı birbirinden renkli tespihler, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın Unutulmaya Yüz Tutmuş

Meslekler Tespih Sanatçısı Yaşar Koçer'e ait. Taşları ilmek ilmek dokuyan tespih sanatçısı Koçer'den dinliyorum bende bu tutkuyu. "Tespih meraklılarına kıymetli taşlardan veya fosillerden tespihler yapıyorum." diyor Yaşar Koçer ve başlıyor anlatmaya: "Tespih tutkum çocukluk yıllarımdan geliyor. İlk başlarda koleksiyon yaparak başladım ancak 8 yıldır babamla birlikte imalat yapıyoruz. Tespih sanatçılığı; unutulmaya yüz tutmuş mesleklerden biri olduğu için 4 sene evvel de devlet sanatçısı olarak seçildim. Oldukça sabır gerektiren bir meslek ve her zerresinde emek var." Tespih üzerine çıkardığı motifleri Osmanlı objelerinden aldığını aktaran Koçer, tespih yapımının tarihle de iç içe olduğuna değiniyor. Yaşar Koçer: "Tarihi bilmeden tespih de yapılmaz. Çünkü tespih, kültürümüzün bir parçasıdır." diyor.

50 milyon yıllık karınca fosilleri tespih yapımında kullanılıyor

Duvardaki karınca fosillerinden yapılan tespihlere takılıyor gözüm. Farklı boyutlarda ve renklerde pek çok tespih arasında ayrı bir yerde duruyorlar. Fosilleri nasıl tespihe dönüştürdüklerini sorduğumda; "Baltık Denizi'nden ve okyanus ülkelerinden çıkan ve damla kehribar denilen taşlara yıllar önce konan karıncalar, arılar veya sinekler yapışıp kalıyor. Bizde bu taşları kesince 50 milyon yıllık fosillerle karşılaşırız ve bu fosilleri tespih yapımında kullanıyoruz." diye ifade ediyor Yaşar Koçer. İyi bir taşın işlenebilmesi için en az 40 milyon yıllık olması gerektiğini dile getiren Koçer, genç taşların işlenemediğini ve zaman içerisinde kırıldığını aktarıyor. Tespih yapımının oldukça meşakkatli bir iş olduğunu vurgulayan Yaşar Koçer, tespih yapımını şöyle anlatıyor: "1 tespih için 2-3 gün uğraşıyorum. Taşları dikkatle kesmek gerekiyor, tabi bu noktada taşları tanımak da oldukça önemli. Taşa zarar vermeden tek tek kesip biçiyor, taşı yumuşatıyorum. Her bir tanesini deldikten sonra oyup, yontma işlemlerini gerçekleştiriyorum. Boyama işleminin ardından ilmek ilmek ipe geçiriyorum. Böylece tespihin her zerresinde emeğiniz oluyor."

200 yıllık tespih Osmanlı dönemine alt

Tespihin yapılan taş ve objelere göre değer kazandığına dikkat çeken Koçer, en pahalı tespihin 200 yıllık olduğunu, koleksiyonunda bir ev veya araba fiyatına da tespihlerin yer aldığını söylüyor. Başta Cumhurbaşkanı olmak üzere pek çok devlet büyüğüne ve sanatçılara da tespih yaptığını anlatan Yaşar Koçer, tespihlerin pek çok faydası olduğuna da dikkat çekiyor. Koçer: "Özellikle de Osmanlı döneminde doktorlar ve aşçılar tarafından kullanılan kuka; eldeki mikropları öldürerek, bakterileri yok ediyor. Damla kehribar ise adeta şifa kaynağı. Sinir hastalıklarından kalbe ve hatta mide rahatsızlıklarına kadar pek hastalığa iyi geliyor." diye konuşuyor. Tespihin yalnızca bir aksesuar olarak kullanılmaması gerektiğini belirten Yaşar Koçer, her taşın kendine has özelliklerinin olduğuna değinerek konuşmasını sonlandırıyor. Tespihlerin mucizevi dünyasına kapıldığım bu dükkândan ayrılırken, hoş sohbeti ve değerli bilgileri için teşekkür ediyorum Yaşar Ustaya. Etlik Ticaret Merkezi'nden ayrılırken kültürümüzün en değerli parçalarından biri olan tespih hakkında çok şey öğrendiğimi hissediyorum. Öğrendiklerimi bir an önce yazmak için telaşlı kalabalıklar arasında sıyrılarak evin yolunu tutuyorum.

